

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Πτυχιακή διατριβή

ΣΥΜΒΟΛΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΥΠΑ ΘΕΣΜΩΝ, ΕΘΝΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ
ΚΥΠΡΟ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΠΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Χρυσούλα Γεωργίου

Λεμεσός 2012

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Πτυχιακή διατριβή

ΣΥΜΒΟΛΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΥΠΑ ΘΕΣΜΩΝ, ΕΘΝΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ
ΚΥΠΡΟ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΠΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Επιβλέπων καθηγητής: κος. Ευριπίδης Ζαντίδης

Λεμεσός 2012

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Χρυσούλα Γεωργίου, 2012

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της πτυχιακής διατριβής από το Τμήμα Πολυμέσων και Γραφικών Τεχνών του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον κύριο Ευριπίδη Ζαντίδη, για τη βοήθεια και την καθοδήγηση που μου παρείχε ώστε να ολοκληρωθεί η πτυχιακή μου διατριβή, την κυρία Χριστίνα Γεωργίου για τη βοήθεια στο ερευνητικό μέρος αυτής, τον κύριο Αντώνη Δανό, την κυρία Γεωργία Στεφανίδου και όλους τους εκπροσώπους των διαφόρων οργανισμών τους οποίους ανέφερα στην πτυχιακή μου διατριβή, για την παροχή σημαντικών πληροφοριών. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω την κυρία Άντρη Ιωάννου για την παροχή σημαντικών πληροφοριών όσο αφορά την μεθοδολογία έρευνας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η πτυχιακή μου διατριβή με τίτλο «Σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών στην Κύπρο: Ανάλυση Οπτικού Περιεχομένου» έχει στόχο την μελέτη γύρω από την προέλευση και τον σχεδιασμό διαφόρων εθνικών συμβόλων της Κύπρου καθώς και τη μελέτη των γραφικών στοιχείων και χρωμάτων που χρησιμοποιούνται σ' αυτά. Επίσης, η διατριβή μου ασχολείται με σύμβολα – λογότυπα διαφόρων κρατικών και ημικρατικών οργανισμών που προβάλλουν την Κύπρο, ως χώρα, στο εξωτερικό. Όλα αυτά τα σύμβολα παρουσιάζονται με ένα πολύ ενδιαφέρον τρόπο και δίνεται περιγραφή για το καθένα ξεχωριστά προσφέροντας στον αναγνώστη χρήσιμες πληροφορίες. Εκτός από το συμβολισμό του κάθε λογοτύπου, μέσα στην πτυχιακή διατριβή μπορεί κανείς να διαβάσει την ιστορία και το σκεπτικό που κρύβεται πίσω από αυτά, καθώς επίσης και για την προέλευση των οργανισμών, τους οποίους αντιπροσωπεύουν.

Πιο κάτω, αυτό που μπορεί κανείς να δει στην πτυχιακή μου εργασία είναι διάφορες συγκρίσεις μεταξύ των λογοτύπων, παρατηρώντας έτσι διάφορους συμβολισμούς και λεπτομέρειες σε σχέση με τη θεματολογία και το σχεδιασμό τους.

Επίσης, υπάρχει και η μεθοδολογία έρευνας κατά την οποία έκανα ανάλυση οπτικού περιεχομένου, μια έρευνα με πολύ ενδιαφέρον αποτελέσματα. Μέσα από αυτή την έρευνα αποδίδονται και παρουσιάζονται τα γραφικά στοιχεία και χρώματα που συναντούμε τις περισσότερες φορές στα σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών στην Κύπρο.

Συγκεκριμένα, για να γίνει η ανάλυση οπτικού περιεχομένου έπρεπε να συγκεντρώσω όλα τα λογότυπα, τα οποία αναφέρονται στην πτυχιακή μου διατριβή, σε δύο πίνακες κωδικοποίησης. Ο ένας πίνακας αναφέρεται στα επικρατέστερα χρώματα και ο άλλος στα επικρατέστερα γραφικά στοιχεία. Ανάλογα με το αν υπάρχει ή όχι ένα χρώμα ή γραφικό στοιχείο σε κάποιο λογότυπο συμπληρώνουμε στον πίνακα 1 ή 0. Ο αριθμός 1 δηλώνει παρουσία ενώ το 0 απουσία. Τέλος προσθέτουμε τους αριθμούς για κάθε χρώμα ή γραφικό στοιχείο ξεχωριστά και καταγράφουμε στο κάτω μέρος του πίνακα τα αποτελέσματα. Συγκρίνοντας τα μεταξύ τους μπορούμε να διακρίνουμε ποια είναι τα επικρατέστερα χρώματα και γραφικά στοιχεία στα σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών στην Κύπρο.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	iv
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	v
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	vii
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	ix
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΓΝΩΣΗ	xi
1 Τα εθνικά σύμβολα για την Κύπρο	1
1.1 Η Σημαία της Κύπρου	2
1.2 Έμβλημα – Ο θυρεός της Κυπριακής Δημοκρατίας.....	4
2 Εθνική Φρουρά	5
3 Αστυνομία της Κύπρου.....	11
4 Εκκλησία της Κύπρου.....	12
5 Κρατικοί και ημικρατικοί οργανισμοί.....	14
6 Κυπριακά Ταχυδρομεία	19
6.1 Κυπριακά γραμματόσημα.....	19
7 Τράπεζα Κύπρου	23
7.1 Σύντομη ιστορία του κυπριακού νομίσματος.....	24
7.2 Κυπριακά νομίσματα και χαρτονομίσματα	25
7.3 Εισαγωγή του ευρώ στην Κύπρο.....	26
8 Υπουργεία Κυπριακής Δημοκρατίας	30
9 Κρατικά Πανεπιστήμια Κύπρου	33
10 Τοπική Αυτοδιοίκηση.....	37
11 Μεθοδολογία Έρευνας: Ανάλυση Οπτικού Περιεχομένου	42
12 Αποτελέσματα	44

13 Συμπεράσματα.....	47
13.1 Επίλογος.....	50
14 Βιβλιογραφία.....	52

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Εικόνα 56: Επικρατέστερα χρώματα στα σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών της Κύπρου.....44

Εικόνα 57. Επικρατέστερα γραφικά στοιχεία στα σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών της Κύπρου.....45

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Παρουσιάζονται συνοπτικά όλες οι σημαντικές συντομογραφίες που έχουν χρησιμοποιηθεί στο κείμενο της πτυχιακής μου.

C.Y.T.A	Cyprus Telecommunications Authority
C.I.T.A	Cyprus Island Telecommunications Authority
A.T.H.K	Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου
A.H.K	Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
E.M.E.K	Ειδικό Μεικτό Επιτελείο Κύπρου
Γ.Ε.Ε.Φ	Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς
Π.Μ.Π	Δεύτερη Μεραρχία Πεζικού
O.Y.K	Ομάδα Υποβρύχιων Καταστροφών
M.Y.K	Μονάδα Υποβρύχιων Καταστροφών
E.O.K.A	Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγωνιστών
K.O.T	Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού
CYP	Cyprus Pound
X.A.K	Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου
K.E.B.E	Κυπριακό Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο
ΤΕ.ΠΑ.Κ	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
Υ.Π.Π	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε μια ανεπτυγμένη και σύγχρονη χώρα του 21^{ου} αιώνα, κάθε προσπάθεια αναβάθμισης και προβολής είναι σημάδι πολιτισμού και προόδου. Η Κύπρος, παρά το γεγονός πως έχει δεχθεί σοβαρότατο οικονομικό πλήγμα 14 χρόνια μετά την επίσημη ανακήρυξη της σε δημοκρατική χώρα κράτος με την τούρκικη εισβολή το 1974, τα κατάφερε να ορθοποδήσει και να μπορεί σήμερα να θεωρείται μια χώρα με μεγάλες προοπτικές στις τέχνες και στον πολιτισμό.

Έχουν ιδρυθεί, μετά το 1960 εταιρίες και οργανισμοί, μερικοί από τους οποίους δραστηριοποιούνται διεθνώς και ανήκουν αποκλειστικά στη σφαίρα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι εταιρικοί αυτοί οργανισμοί, με το νέο τους ξεκίνημα θα έπρεπε να καταφέρουν να ξεχωρίσουν και να μπουν για τα καλά στην τοπική αγορά και κοινωνία της Κύπρου και ως εκ τούτου η δημιουργία ενός λογοτύπου που θα τους αντιπροσώπευε ήταν αυτό που χρειάζονταν, μαζί φυσικά και με την κατάλληλη στρατηγική επικοινωνίας.

Εταιρικά λογότυπα, όπως αυτά της ΑΤΗΚ, της ΑΗΚ και άλλα πολλά, που αντιπροσωπεύουν ταυτόχρονα ημικρατικούς οργανισμούς, έχουν γίνει πλέον ένα είδος εθνικών-τοπικών συμβόλων, το κάθε ένα με την δική του ιστορία και τον τρόπο δημιουργίας του, τον εμπνευστή και σχεδιαστή του και τον λόγο που χρησιμοποιήθηκαν έναντι άλλων.

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα κρατικά λογότυπα είναι και ένα είδος ανάδειξης της εθνικής μας ταυτότητας¹, εφόσον μέσα από τους οργανισμούς αυτούς και κατά συνέπεια από τα λογότυπα τους, που είναι ο τρόπος αναγνώρισής τους παντού, αντανακλώνται και αυτοπροσδιορίζονται οι συγκεκριμένες ομάδες, οργανισμοί, φορείς.

---

¹Με τον γενικό όρο **εθνική ταυτότητα** προσδιορίζεται ένα σύνολο στοιχείων τα οποία προσδίδουν συγκεκριμένη εθνική υπόσταση σε άτομο, άτομα ή ομάδες ατόμων. Αποτελεί τον όρο μέσω του οποίου ομάδες ή άτομα αυτοπροσδιορίζονται εθνικά. Παράγωγο στοιχείο της εθνικής ταυτότητας είναι η χρήση της για τον αυτοπροσδιορισμό ή αναπροσδιορισμό του ατόμου ή κάποιας ομάδας ατόμων. (Retrieved from el.wikipedia.org/wiki/Εθνική_ταυτότητα).

Ο σχεδιασμός και η προέλευση των εθνικών /τοπικών συμβόλων και λογοτύπων, είναι το θέμα που θα μελετήσω πιο κάτω, σε όλο το φάσμα που αυτά εκτείνονται. Ως εθνικά/ τοπικά σύμβολα, χαρακτηρίζονται: η σημαία, τα νομίσματα, τα χαρτονομίσματα, τα κρατικά λογότυπα και ό τι σχέδιο, σχήμα ή έμβλημα προβάλλει μοναδικά ένα κράτος.

Θα αναφερθώ σε συγκεκριμένα σύμβολα της Κυπριακής κοινωνίας, κουλτούρας και πολιτισμού και σκοπός θα είναι η έρευνα, η καταγραφή και η ανάλυση μέσα από κοινωνικο-ιστορική και σημειωτική μελέτη, του σκεπτικού πίσω από το σχεδιασμό των συμβόλων αυτών, από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας μέχρι και την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο γραφίστας κατά το σχεδιασμό του λογοτύπου μιας εταιρείας σκοπό έχει να "πει" την ιστορία της με μία εικόνα. Το λογότυπο είναι ένα όνομα, σύμβολο ή εμπορικό σήμα που έχει σχεδιαστεί για εύκολη, σαφή αναγνώριση και γνωστοποίηση.

Όσο πιο εύκολα αποτυπώνεται στη μνήμη ένα λογότυπο και εκφράζει άμεσα και δημιουργικά το αντικείμενο εργασιών, τόσο πιο αποτελεσματικός γίνεται ο τρόπος να επικοινωνήσουν οι υπηρεσίες καθώς και οι αξίες που πρεσβεύει η εταιρεία.

Η εταιρική ταυτότητα μιας εταιρείας επικοινωνεί με τους πελάτες της ακόμα και όταν αυτοί δεν βρίσκονται παρόν. Αντιπροσωπεύει τις αξίες, το κύρος, την αξιοπιστία, την κουλτούρα και τη γενική εικόνα της εταιρείας. Η εταιρική ταυτότητα δίνει το στίγμα της και την πρώτη εντύπωση. Δημιουργεί ασφαλείς προϋποθέσεις για ανάπτυξη εμπιστοσύνης με την εταιρεία ή το προϊόν.

Το λογότυπο επικοινωνεί άμεσα με την εικόνα μιας εταιρείας. Ζητούμενο είναι η εικόνα αυτή να είναι σταθερή, έτσι ώστε να παραμείνει στη μνήμη της αγοράς και των καταναλωτών. Άρα η αλλαγή του λογοτύπου είναι επιβεβλημένη μόνο όταν υπάρχει αλλαγή στον τομέα δραστηριοτήτων μιας εταιρείας με επέκταση ή διεύρυνση των υπηρεσιών. Το ελάχιστο "ζωής" ενός λογοτύπου είναι τα 7-10 χρόνια. Και βέβαια δεν αλλάζει ποτέ απλά και μόνο για αισθητικούς λόγους. (Smart Graphic.gr, Μελέτη και Σχεδιασμός Λογοτύπου και Εταιρικής Ταυτότητας).

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΓΝΩΣΗ

Στο κεφάλαιο αυτό, γίνεται αναφορά στην έννοια του συμβολισμού και των χρωμάτων καθώς αυτά τα δύο στοιχεία αποτελούν βασικό μέρος στην πτυχιακή μου διατριβή.

Κατά τον Νίκο Εγγονόπουλο, συμβολισμός είναι η τέχνη που εκφράζει ιδέες και συναισθήματα, όχι όμως με την άμεση περιγραφή τους, ούτε προσδιορίζοντας τα με φανερές παρομοιώσεις ή με συγκεκριμένες εικόνες, αλλά με την υποβολή αυτών των ιδεών και συναισθημάτων, με την ανασύνταξη τους στο νου του αναγνώστη. Αυτή όμως είναι η μία εκδοχή του συμβολισμού. Υπάρχει και μία δεύτερη εκδοχή κατά την οποία μιλάμε για τον «υπερβατικό συμβολισμό». Σε αυτή την περίπτωση, συγκεκριμένες εικόνες χρησιμοποιούνται όχι ως σύμβολα των προσωπικών σκέψεων και συναισθημάτων, αλλά ως σύμβολα ενός ιδεατού κόσμου. (Νίκος Εγγονόπουλος. (2010). *Ορισμός και αρχές του συμβολισμού*. Retrieved from: latistor.blogspot.com/2010/05/blog-post_9440.html)

Μια άλλη εκδοχή, του Σείριου αυτή τη φορά, λέει ότι συμβολισμός είναι η κωδικοποιημένη γραφική ή καλλιτεχνική μορφοποίηση ενός βιώματος, μιας εικόνας, ή ενός κοινωνικού – ιστορικού γεγονότος. Μάλιστα, ο Σείριος λέει, «συμβολισμός είναι η τέχνη του να σκέφτεσαι και να εκφράζεσαι με εικόνες». Άλλωστε, το κάθε σύμβολο φέρει «δύναμη μετάδοσης» και είναι ζωντανό! (Σείριος. (2012). *Συμβολισμός*. Retrieved from:

www.artofwise.gr/html/categories_content/epistimes/simvolismos.html).

Όσο αφορά την έννοια των χρωμάτων, σύμφωνα με τον Νίκο Κόρφου, το χρώμα στη σχεδίαση είναι υποκειμενικό, αφού μπορεί να προκαλέσει διαφορετική αντίδραση από άνθρωπο σε άνθρωπο. Γι' αυτό και ο όρος «πολιτιστικές διαφορές» σημαίνει πως ένα χρώμα που μπορεί να είναι χαρούμενο και ζωηρό σ' ένα κράτος, σ' ένα άλλο μπορεί να είναι καταθλιπτικό. Σύμφωνα με τον κύριο Κόρφου η έννοια των χρωμάτων αποδίδεται πιο κάτω σε συντομία και αφορά κυρίως δυτικές κοινωνίες.

- Κόκκινο = πάθος, αγάπη, θυμός
- Πορτοκαλί = ενέργεια, χαρά, ζωτικότητα
- Κίτρινο = χαρά, ελπίδα, απάτη
- Πράσινο = νέα αρχή, αφθονία, φύση
- Μπλε = ηρεμία, υπευθυνότητα, θλίψη

- Μοβ = δημιουργικότητα, πολυτέλεια, πλούτος
- Μαύρο = μυστήριο, κομψότητα, διάβολος
- Γκριζο = κακοκεφιά, συντηρητικό
- Λευκό = απλότητα, καθαρότητα, αρετή
- Καφέ = φύση, αξιοπιστία
- Μπεζ = συντηρητικό, βαρετό
- Κρεμ = ηρεμιστικό, κομψό, καθαρό
- Ροζ = χαρά, αγνότητα

(Νίκος Κόρφου. (2010). *Θεωρία των χρωμάτων [Μέρος 1^ο]: Η έννοια των χρωμάτων*. Retrieved from www.web-resources.eu/archives/color-theory-part-1-the-meaning-of-color).

Σε σχέση με γραφικά σύμβολα τα οποία κυριαρχούν στη μελέτη αυτή, όπως το περιστέρι, η ελιά και τα ιστορικά/ αρχαία πρόσωπα/ μνημεία, παραθέτονται πιο κάτω πληροφορίες που έχουν ήδη καταγραφεί σχετικά με τη σημασία τους.

Το περιστέρι όπως είναι ευρέως γνωστό, συμβολίζει την ειρήνη. Μάλιστα, μέρος του συμβολισμού αυτού προέρχεται από την Παλαιά Διαθήκη και συγκεκριμένα τον Κατακλυσμό του Νώε, κατά το τέλος του οποίου έστειλε δύο περιστέρια για να δει αν υπάρχει ξηρά. Τα περιστέρια επέστρεψαν κρατώντας κλαδί ελιάς δείχνοντας συμβολικά ότι ο Θεός σταμάτησε τον πόλεμο προς την ανθρωπότητα. Στη χριστιανική θρησκεία είναι επίσης σύμβολο του Αγίου Πνεύματος, αφού φανερώθηκε στη βάπτιση του Χριστού ως το Άγιο Πνεύμα δείχνοντας Εκείνον που είναι ο μεγάλος ελευθερωτής και ειρηνοποιός. Το περιστέρι, ως ήμερο ζώο και καθαρό συμβολίζει ταυτόχρονα την αγνότητα, την απλότητα και την ακεραιότητα.

(Retrieved from: el.wikipedia.org/wiki/Περιστέρι, orthodoxos.forumup.com/about441-orthodoxos.html)

Η ελιά, η οποία έχει άμεση σχέση με την ελληνική μυθολογία, αποτελεί σύμβολο γαλήνης, προστασίας και γονιμότητας. Είναι θεϊκό δώρο (από την Θεά Αθηνά), και συμβολίζει το δέντρο του καλού που είναι συνδεδεμένο με την αναγέννηση και το φως. Είναι, επίσης, σύμβολο ειρήνης και νίκης, αθανασίας και ευφορίας. Για τους αρχαίους Έλληνες αποτελούσε σύμβολο των ολυμπιακών ιδεωδών, της ειρήνης, της σοφίας και της νίκης. Τέλος, το στεφάνι

από ελιά (κότινος), ήταν το βραβείο για τους ολυμπιονίκες. (Retrieved from: www.paidika.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=1318&Itemid=223&limit=1&limitstart=7).

Συνοψίζοντας όλα τα πιο πάνω θα δούμε κάποιες από τις προαναφερθείσες ερμηνείες να παρουσιάζονται και στο κυρίως μέρος της πτυχιακής μου, καθώς έχουν γίνει ήδη στερεότυπα.

Κλείνοντας το κεφάλαιο της υφιστάμενης γνώσης, θα πρέπει να πω ότι μετά από έρευνα που έχει γίνει δεν βρέθηκε παρόμοια μελέτη με αυτή, στην Κύπρο, και γι' αυτό το λόγο η πτυχιακή μου διατριβή ίσως αποτελεί την πρώτη μελέτη γύρω από τα σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών στην Κύπρο.

1 Τα εθνικά σύμβολα για την Κύπρο

Ένα σύμβολο γίνεται εθνικό όταν μέσα από αυτό το οποίο απεικονίζει προβάλλει, αντιπροσωπεύει και το έθνος. Τα σύμβολα αυτά, ή εμβλήματα ή λογότυπα τα συναντάμε σε σημαίες, νομίσματα – χαρτονομίσματα , κρατικούς και ημικρατικούς οργανισμούς, γραμματόσημα, στις τοπικές αρχές κ.ο.κ.

Η σημασία των συμβόλων είναι μεγάλη γιατί μέσω αυτών εξωτερικεύεται η ταυτότητα των οργανισμών που αντιπροσωπεύουν και καθιερώνονται με αυτό τον τρόπο τόσο οι ίδιοι όσο και τα κράτη από τα οποία προέρχονται.

Στην Κύπρο, εθνικά σύμβολα, εμβλήματα, λογότυπα υπάρχουν επίσημα από το 1960 και μετά, όταν το νησί έγινε ανεξάρτητο κράτος. Βέβαια, χρησιμοποιούνταν και παλαιότερα για να εκφραστεί έτσι μια οργάνωση ή μια ομάδα αλλά θα ερευνήσω και θα μελετήσω κυρίως τη δημιουργία και χρήση τους από το 1960 και μετά.

Αναλυτικά, θα αναφερθώ στη σημαία της Κύπρου και στο θυρέο της Κυπριακής Δημοκρατίας, στην Εθνική Φρουρά και τα σύμβολα της, στην Εκκλησία της Κύπρου, στην Αστυνομία Κύπρου, σε διάφορους – ζωτικής σημασίας για τον τόπο – οργανισμούς όπως οι Κυπριακές Αερογραμμές, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, τα Κυπριακά Ταχυδρομεία, η Τράπεζα Κύπρου και τα έντεκα υπουργεία της Κυπριακής Δημοκρατίας (Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Υπουργείο Εσωτερικών, Υπουργείο Οικονομικών, Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Υπουργείο Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού, Υπουργείο Υγείας, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υπουργείο Άμυνας, Υπουργείο Εξωτερικών και Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως). Επίσης θα αναφερθώ στις τοπικές διοικήσεις των πόλεων της Λεμεσού, της Λευκωσίας, της Λάρνακας και της Πάφου και στα τοπικά εμβλήματα και στα δημόσια πανεπιστήμια της χώρας, το Πανεπιστήμιο Κύπρου το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

1.1 Η Σημαία της Κύπρου

Πριν εισαχθεί η σημαία της Κύπρου στο νησί χρησιμοποιούνταν οι σημαίες της Ελλάδας και της Τουρκίας. Η νέα σημαία καθιερώθηκε το 1960 με την ανεξαρτησία του νησιού από τους Βρετανούς και προέκυψε από διαγωνισμό. Σύμφωνα με το σύνταγμα της Κύπρου ²(άρθρο 4), η σημαία που θα είχε το νέο κράτος θα έπρεπε να ήταν ουδέτερου χρώματος.

Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος και ο Δρ Fazıl Kuçuk έψαχναν να βρουν ένα καλό σχέδιο κοινής αποδοχής. Ο Πρόεδρος Μακάριος είχε ζητήσει από το στενό του συνεργάτη, Νίκο Κρανιδιώτη, να σχεδιάσει μια σημαία, η οποία όμως απορρίφθηκε. Στις 12 Αυγούστου 1960 ένας Τουρκοκύπριος δάσκαλος ζωγραφικής από την Τουρκική Σχολή İtati, φίλος με τον Αντιπρόεδρο Kuçuk, τον συνάντησε για να του παραδώσει ένα γράμμα. Στην απεγνωσμένη προσπάθειά του ο Μακάριος να παραδώσει τη σημαία του νεοσύστατου Κράτους στον Άγγλο κυβερνήτη, ζήτησε από το δάσκαλο να σχεδιάσει μια σημαία για την Κύπρο.

Προϋποθέσεις ήταν στη σημαία να μην εικονίζεται σταυρός ή ημισέληνος και να μην περιέχονται το μπλε και το κόκκινο χρώμα, σύμβολα και τα δύο της Ελλάδας και της Τουρκίας αντίστοιχα. Έτσι σχεδίασε μια χάλκινη Κύπρο, πλαισιωμένη από δύο κλαδιά ελιάς, πάνω σε λευκό χαρτί. Η σημαία αυτή, που έγινε η μετέπειτα Κυπριακή σημαία, ήταν αρεστή στο Μακάριο και τον Kuçuk.

Στο κέντρο της σημαίας υπάρχει το σχήμα του χάρτη της Κύπρου σε κίτρινο χρώμα του χαλκού και οι κλάδοι ελιάς κάτω από το σχήμα της Κύπρου έχουν χρώμα πράσινο. Το λευκό χρησιμοποιήθηκε για να τονίσει τη «νεότητα» της Δημοκρατίας και να δώσει το στίγμα της ειρήνης ανάμεσα στις δύο κοινότητες. Το κίτρινο χρώμα για το χάρτη της Κύπρου χρησιμοποιήθηκε (αντί του αρχικού χρώματος του χαλκού) για ευκολότερη αναπαραγωγή και συμβολίζει το χαλκό, το μέταλλο που αντιπροσωπεύει την Κύπρο, στην οποία έδωσε και το όνομά της (cuprum). Το πράσινο στα κλαδιά ελιάς συμβολίζει και πάλι την ειρήνη. Με βάση το Σύνταγμα της Κύπρου, η σημαία θα πρέπει να υψώνεται από κρατικούς οργανισμούς, δημόσια ιδρύματα και από τους πολίτες της χώρας.

Στις 16 Αυγούστου του 1960, υψώθηκε σ' όλα τα δημόσια κτίρια της Κύπρου η σημαία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ως ημέρα της Ανεξαρτησίας καθιερώθηκε η 1^η Οκτωβρίου. Η πρώτη κυπριακή σημαία που στάλθηκε στο εξωτερικό ήταν αυτή που δωρίθηκε στο Κέντρο Ηθικού Επανοπλισμού (Κέντρο που ασχολείται με τις ηθικές αξίες και στοχεύει στην

αποκατάσταση τους), στην Ελβετία. Σήμερα, η κυπριακή σημαία αποτελεί την παρακαταθήκη της Δημοκρατίας στο μαρτυρικό και τουρκοπατημένο τόπο.

Εικόνα 1. Η σημαία της Κύπρου

---

² Το άρθρο 4 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας αναφέρει τα εξής για την Κυπριακή Σημαία: «η Δημοκρατία έχει ιδίαν σημαίαν ουδετέρου σχεδίου και χρώματος, την οποίαν επιλέγουσιν από κοινού ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας. Αι αρχαί της Δημοκρατίας και οποιονδήποτε νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ή οργανισμός κοινής ωφελείας ιδρυόμενος δια ή συμφώνως τω νόμω της Δημοκρατίας αναρτώσι κατά τας εορτάς ταυτοχρόνως ομού μετά της σημαίας της Δημοκρατίας την ελληνικήν ή την τουρκικήν σημαίαν. Πας πολίτης της Δημοκρατίας ή οποιαδήποτε οργάνωσις αποτελούσα ή μη νομικόν πρόσωπον, εξαιτουμένων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, της οποίας τα μέλη είναι πολίται της Δημοκρατίας, έχουσι δικαίωμα να αναρτώσιν επί της κατοικίας ή του καταστήματος αυτών την σημαίαν της Δημοκρατίας ή την ελληνικήν ή την τουρκικήν σημαίαν, άνευ οποιουδήποτε περιορισμού».

1.2 Έμβλημα – Ο θυρεός της Κυπριακής Δημοκρατίας

Εκτός από τη σημαία έπρεπε να υπάρχει και ένα έμβλημα το οποίο θα χρησιμοποιείτο και ως σφραγίδα για τα επίσημα έγγραφα του κράτους. Έτσι δημιουργήθηκε ο θυρεός της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο οποίος παριστάνει ένα λευκό περιστέρι που φέρει στο ράμφος του ένα κλαδί ελιάς. Το περιστέρι, τίθεται εντός μιας ασπίδας στο κίτρινο χρώμα του χαλκού, του μετάλλου εκείνου που είναι άμεσα συνδεδεμένο με την μακραίωνη ιστορία της Κύπρου.

Στο κάτω μέρος της ασπίδας αναγράφεται το έτος εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας, 1960. Την ασπίδα πλαισιώνουν δύο πράσινα κλαδιά ελιάς με καρπούς, που μαζί με το λευκό περιστέρι αποτελούν ανεξίτηλα σύμβολα ειρήνης.

Εικόνα 2. Ο θυρεός της Κυπριακής Δημοκρατίας

Οι επόμενες αναφορές θα γίνουν στην Εθνική Φρουρά και στην Αστυνομία Κύπρου.

2 Εθνική Φρουρά

Σύμφωνα με τα άρθρα 129 έως 132 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας του 1960, μετά την ανακήρυξη της Κύπρου σε ανεξάρτητο κράτος, συγκροτήθηκε στρατός της Δημοκρατίας. Το 1963 δημιουργήθηκε το Ειδικό Μικτό Επιτελείο Κύπρου (ΕΜΕΚ), το οποίο το 1964 πήρε την ονομασία Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς (ΓΕΕΦ).

Από το 1974 (όταν έγινε η τουρκική εισβολή) και μέχρι σήμερα η Εθνική Φρουρά επιτέλεσε και συνεχίζει να επιτελεί σημαντικό έργο. Η Εθνική Φρουρά αποτελεί την συνδυασμένη ένοπλη δύναμη της Κύπρου, που περιλαμβάνει χερσαίες, ναυτικές και αεροπορικές δυνάμεις. Χρησιμοποιώντας σύγχρονες τεχνολογικές μεθόδους και αποτελούμενη από άρτια εκπαιδευμένα στελέχη, έχει σήμερα καταστεί μια υπολογίσιμη και αξιόμαχη αποτρεπτική δύναμη με υψηλό βαθμό εκπαίδευσης.

Ως έμβλημα της Εθνικής Φρουράς καθιερώθηκε από την ίδρυσή της, το 1964, ο μαύρος δικέφαλος αετός με αναπεπταμένες τις πτέρυγες σε κίτρινο φόντο, περιγεγραμμένος μαύρης περιμέτρου μέσα σε θυρεό, στο άνω μέρος του οποίου φέρεται με λευκά

Εικόνα 3. Έμβλημα Εθνικής Φρουράς γράμματα ο τίτλος ΕΘΝΙΚΗ ΦΡΟΥΡΑ. Ο δικέφαλος αετός συμβολίζοντας την οικουμενικότητα του ελληνικού πνεύματος φέρει επιστήθια, ως αιγίδα, τον ισόκερο σταυρό σημαίας φρουρίου. Η ελληνική σημαία στο στήθος του δικέφαλου αετού συμβολίζει την ελληνικότητα της Κύπρου. Επίσης, ο ίδιος ο δικέφαλος αετός από αρχαιοτάτων χρόνων αποτελούσε μυστικό σύμβολο του Ελληνισμού, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί και σύμβολο εξουσίας. (Retrieved from www.army.gov.cy)

- ❖ Μεραρχίες και Ταξιαρχίες Πεζικού, Ναυτικού, Πυροβολικού και Αεροπορίας

Πρώτη Μερραρχία Πεζικού: Σαν σύμβολο έχει την κεφαλή του Κίμωνα (Αθηναίος πολιτικός και στρατιωτικός, γιος του μαραθωνομάχου Μιλτιάδη, που πολέμησε κατά των Περσών στη ναυμαχία της Σαλαμίνας) με περικεφαλαία και πίσω δύο κίονες της Αρχαίας Σαλαμίνας. Το ρητό που χρησιμοποιείται είναι το «και νεκρός ενικά».

Εικόνα 4. Έμβλημα Πρώτης Μερραρχίας Πεζικού

Εικόνα 5. Έμβλημα
Δεύτερης Μερραρχίας
Πεζικού

Δεύτερη Μερραρχία Πεζικού: Σύμβολό τους ο Λεωνίδας (ο θρυλικός βασιλιάς της Σπάρτης, που το όνομά του συνδέθηκε με την πλέον ιδιόμορφη μάχη της αρχαιότητας, τη μάχη των Θερμοπυλών) ο οποίος φέρει περικεφαλαία δόρυ και ασπίδα και ρητό τους το «Μολών λαβέ». Το δόρυ και η ασπίδα ήταν τα όπλα που χρησιμοποιούσαν οι Έλληνες κατά της αρχαιότητα, ενώ το «Μολών λαβέ» ήταν μια φράση που λεγόταν με γενναιότητα και θάρρος και σε καμία περίπτωση δεν δήλωνε παράδοση αλλά το αντίθετο.

Εικόνα 6. Έμβλημα
Τέταρτης Μερραρχίας

Τέταρτη Ταξιαρχία Πεζικού: Σαν σύμβολο του εμβλήματος είναι η Κύπρος με κίτρινο χρώμα και στο κάτω μέρος δύο πράσινα κλωνάρια ελιάς τα οποία την αγκαλιάζουν. Πάνω στα κλωνάρια ελιάς, υπάρχει χιαστί ένα σπαθί και ένα ντουφέκι και μέσα στην Κύπρο ένα αγρινό (εθνικό ζώο της Κύπρου). Σύνθημα τους είναι το «Υπέρ Βωμών Πεζικού και Εστιών»

Εικόνα 7. Έμβλημα
Έβδομης Ταξιαρχίας
Πεζικού

Έβδομη Ταξιαρχία Πεζικού: Σύμβολο τους ο Τεύκρος, γιος του Τελαμώνος και της Ησιόνης, ετεροθαλής αδερφός του Αίαντα, μαζί με τον οποίο πήρε μέρος στον Τρωικό Πόλεμο και ήταν ένας από τους Αχαιούς που μπήκε μέσα στον Δούρειο Ίππο. Μετά την άλωση της Τροίας, ο Τεύκρος ήρθε στην Κύπρο, όπου ίδρυσε την Σαλαμίνα. Στην απεικόνιση, αρματωμένος καταδεικνύει και

προτρέπει για την επίτευξη των στόχων του. Το ρητό της Ταξιαρχίας είναι: «Μετ' ολίγων προς άπαντας».

Εικόνα 8. Έμβλημα
Όγδοης Ταξιαρχίας
Πεζικού

Όγδοη Ταξιαρχία Πεζικού: Στην παράσταση του εμβλήματος είναι ένα λευκό περιστέρι που φέρει με το ράμφος του κλάδο ελιάς και το ρητό είναι: «Νίκη – Δόξα». Το λευκό περιστέρι με τον κλάδο ελιάς, συμβολίζει την ειρήνη και χρησιμοποιείται για να δώσει το μήνυμα ότι επιδιώκουμε την ειρήνη προετοιμασμένοι για πόλεμο. Οι λέξεις Νίκη – Δόξα, φανερώνουν ότι για να επιτευχθεί στον πόλεμο η Νίκη και κατά συνέπεια η Δόξα της Πατρίδας, απαραίτητα χρειάζεται η ενέργεια του Πεζικού.

Εικόνα 9. Έμβλημα
Εικοστής
Τεθωρακισμένης Ταξιαρχίας

Εικοστή Τεθωρακισμένη Ταξιαρχία: Στο σύμβολό της είναι ένας Κένταυρος τοξεύων και στο κάτω μέρος η Κύπρος. Ρητό της Ταξιαρχίας αυτής είναι το: «Υπό Σκιά». Στην αρχαία ελληνική μυθολογία οι κένταυροι ήταν πλάσματα δυναμικά τα οποία πολλές φορές προστάτευαν τον απλό κόσμο. Γι' αυτό το λόγο χρησιμοποιείται η φιγούρα ενός οπλισμένου κενταύρου και σε

συνδυασμό με το ρητό «Υπό Σκιά» συνδηλώνει ότι η Κύπρος είναι πάντοτε υπό προστασία.

Εικόνα 10. Έμβλημα
Τρίτης Ταξιαρχίας
Υποστηρίξεως

Τρίτη Ταξιαρχία Υποστηρίξεως: Στο έμβλημα αναπαριστάται μια ασπίδα, με δύο κεραυνούς να πέφτουν επί αυτής. Το ρητό είναι: «ΑΛΕΕΣ ΑΡΙΣΤΟΙ ΑΠΑΝΤΩΝ». Το έμβλημα αυτό συμβολίζει, σε συνδυασμό με το ρητό, το αρραγές τείχος που σχηματίζεται από την ομοψυχία, το οποίο αποκρούει οποιαδήποτε επίθεση – απειλή. Οι λέξεις «ΑΛΕΕΣ ΑΡΙΣΤΟΙ ΑΠΑΝΤΩΝ» φανερώνουν ότι ενωμένοι, γενναιότεροι από όλους. Προστάτης του Πεζικού και του Στρατού Ξηράς θεωρείται ο Άγιος Γεώργιος.

Εικόνα 11. Έμβλημα
Ναυτικού

Ναυτικό: Το έμβλημα του Ναυτικού συμβολίζεται με Άγκυρα, Σταυρό, Τρίαινες, Ελληνική και Κυπριακή Σημαία. Το ρητό είναι: «Διοίκηση Ναυτικού». Το έμβλημα αυτό συμβολίζει τους άρρηκτους δεσμούς του Πολεμικού Ναυτικού της Κύπρου με το Πολεμικό Ναυτικό της Ελλάδας.

Επίσης, προστάτης του Ναυτικού και της θάλασσας θεωρείται ο Άγιος Νικόλαος ο Θαυματουργός. Η παρουσία του στις ελληνικές θάλασσες είναι ευρέως διαδεδομένη, με αποτέλεσμα να χαρακτηριστεί εύστοχα ως ο Ποσειδώνας του Χριστιανισμού.

Εικόνα 12. Έμβλημα
Ο.Υ.Κ

Ομάδα Υποβρύχιων Καταστροφών (ΟΥΚ): Στο ναυτικό ανήκει η Ομάδα Υποβρύχιων Καταστροφών (ΟΥΚ). Στο έμβλημα απεικονίζεται υποβρύχιος καταστροφέας που τοποθετεί εκρηκτικά σε εχθρικό στόχο. Η άγκυρα αποτελεί ένδειξη ότι η ΜΥΚ είναι μονάδα του πολεμικού ναυτικού και αναλαμβάνει τις αποστολές προκάλυψης των ναυτικών επιθετικών επιχειρήσεων.

Το ρητό τους είναι: «ΡΩΜΗ ΜΕΤΑΦΡΩΝΗΣΕΩΣ» που σημαίνει «Δύναμη με σύνεση» και προέρχεται από το Θουκιδίδη.

Πυροβολικό: Στο έμβλημα υπάρχουν δύο κανόνια χιαστί και ένας κάθετος πύραυλος ενδιάμεσα όλα χρώματος κίτρινου τοποθετημένα σε μαύρο φόντο και το ρητό είναι «ΙΣΧΥΣ ΔΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΕΩΣ». Τα δύο κανόνια αναπαριστούν το Πυροβολικό Μάχης ενώ ο Πύραυλος το Αντιαεροπορικό Πυροβολικό και την εξέλιξη την οποία έχει επιφέρει η σύγχρονη τεχνολογία στο Πυροβολικό.

**Εικόνα 13. Έμβλημα
Πυροβολικού**

Το ρητό «ΙΣΧΥΣ ΔΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΕΩΣ» σημαίνει ότι το πυροβολικό ως τεχνικό όπλο, που είναι οι διαδικασίες που καλούνται να εκτελέσουν οι Πυροβολητές για να μπορέσουν να φέρουν εις πέρας την αποστολή τους, απαιτούν αυξημένες γνώσεις.

Τα μέσα που διαθέτει το πυροβολικό όπως αυτά απεικονίζονται στο έμβλημα υποστηρίζουν τις δυνάμεις ελιγμού παρέχοντας σε αυτές συνεχή έγκαιρα και εύστοχα πυρά για την άμεση καταστροφή ή εξουδετέρωση των εχθρικών στόχων κατά την διάρκεια του αγώνα.

Κυκλοφορεί ευρέως ο μύθος που λέει ότι το μαύρο χρώμα έχει καθιερωθεί τόσο στο έμβλημα του Πυροβολικού όσο και στα επιγράμματα των στολών των Αξιωματικών διότι έχασε τη σημαία του. Η πραγματικότητα είναι ότι ουδέποτε την έχασε γιατί πολύ απλά δεν είχε ποτέ σημαία. Η πολεμική σημαία προβλέπεται μόνο για τα όπλα τα οποία εκ της αποστολής τους έχουν δυνατότητα να καταλαμβάνουν έδαφος.

Το μαύρο χρώμα, καθιερώθηκε από τον Ελληνικό Στρατό στα πρότυπα του οποίου είναι προσαρμοσμένες και οι στολές της Εθνικής Φρουράς. Το 1914 τοποθετήθηκαν για πρώτη φορά τα έγχρωμα επιγράμματα στα κολάρα των στολών σε αντικατάσταση του μέχρι τότε χρησιμοποιούμενου στις επωμίδες «ερυθρόδανου» (έντονο κόκκινο)

χρώματος έτσι ώστε να διακρίνεται ευκολότερα από το χρησιμοποιούμενο – μέχρι και σήμερα από το Πεζικό – κόκκινο χρώμα.

Η Μεγαλομάρτυρας Αγία Βαρβάρα είναι η προστάτιδα του Πυροβολικού.

Εικόνα 14.

Έμβλημα

Αεροπορίας

Αεροπορία: Το σύμβολο της Αεροπορίας είναι οι ομόκεντροι κύκλοι, μπλε και άσπρο, και στο κέντρο βρίσκεται η Κύπρος και ένας αετός. Το ρητό τους είναι: «Αιέν υψικρατεΐν». Οι ομόκεντροι κύκλοι, μπλε με άσπρο, αποτελούν το έμβλημα της Πολεμικής Αεροπορίας. Το μπλε και το άσπρο, όπως τις πλείστες φορές παραπέμπουν στα χρώματα της ελληνικής σημαίας αποδίδοντας έτσι την ελληνικότητα της Κύπρου. Η Κύπρος στο έμβλημα δηλώνει την Πολεμική Αεροπορία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ο αετός συμβολίζει δύναμη και κυριαρχία στους αιθέρες. Το ρητό σημαίνει «Πάντοτε να κυριαρχείς στα ύψη». Ο Αρχάγγελος Μιχαήλ (Ταξίαρχος και Αρχιστράτηγος όπως αναφέρεται στο απολυτίκιο του) είναι ο Προστάτης Άγιος της Πολεμικής Αεροπορίας και η μνήμη του γιορτάζεται με κάθε μεγαλοπρέπεια σε όλες τις Μονάδες της Πολεμικής Αεροπορίας, οι οποίες τον τιμούν με τριήμερες εκδηλώσεις.

3 Αστυνομία της Κύπρου

Η Ιστορία της Κυπριακής Αστυνομίας αρχίζει με την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, το 1960. Με βάση τις πρόνοιες του Συντάγματος, ιδρύθηκαν στην Κύπρο δύο Σώματα Ασφάλειας. Το Σώμα της Αστυνομίας, που είχε την ευθύνη αστυνόμευσης των αστικών περιοχών, και το Σώμα της Χωροφυλακής, το οποίο ανέλαβε την αστυνόμευση των αγροτικών περιοχών.

Σε ότι αφορά τα προηγούμενα χρόνια, τα πρώτα στοιχεία που υπάρχουν αναφέρονται στην περίοδο της Αγγλοκρατίας, το 1878. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, έγινε και η πρώτη προσπάθεια για αναδιοργάνωση της Αστυνομίας, με τη ψήφιση του πρώτου Νόμου περί Αστυνομίας, το 1879. Οι αλλαγές συνεχίστηκαν μέχρι και το 1955, οπότε και άρχισε ο απελευθερωτικός αγώνας της ΕΟΚΑ.

Ωστόσο, η σύγχρονη ιστορία της Κυπριακής Αστυνομίας, όπως όλοι τη γνωρίζουμε σήμερα, αρχίζει το 1960 με την ανεξαρτητοποίηση της Κύπρου από τη Μεγάλη Βρετανία.

Στα 43 σχεδόν χρόνια της ιστορίας της, η Κυπριακή Αστυνομία διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στη διατήρηση και διαφύλαξη της ειρήνης και της έννομης τάξης και γενικά στην ομαλή λειτουργία της Δημοκρατίας.

Το έμβλημα της Αστυνομίας Κύπρου απεικονίζει μέσα σε θυρεό ένα λευκό περιστέρι που φέρει με το ράμφος του κλαδί ελιάς και κάτω από αυτό αναγράφεται η ημερομηνία ανεξαρτησίας της Κύπρου, 1960. Την εικόνα αυτή περιβάλλουν χιαστί δύο κλαδιά ελιάς και τον θυρεό πλαισιώνει μια κορδέλα όπου μέσα αναγράφεται ο τίτλος «ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΥΠΡΟΥ». Τα χρώματα που χρησιμοποιούνται για το έμβλημα είναι το λευκό και το μπλε για δύο λόγους. Τα

Εικόνα 15. Έμβλημα

Αστυνομίας Κύπρου

και αυτό δείχνει την ελληνικότητα και τη σχέση του νησιού με την Ελλάδα και επίσης το μπλε είναι το χρώμα της θάλασσας που περιβάλλει το νησί και το άσπρο είναι το χρώμα της αγνότητας και της καθαρότητας. Τα κλαδιά ελιάς συμβολίζουν την ειρήνη και την αρμονία. Προστάτιδα Αγία του Αστυνομικού Σώματος είναι η Αγία Ειρήνη. (Retrieved from www.police.gov.cy).

4 Εκκλησία της Κύπρου

Το φως του Χριστιανισμού μεταλαμπαδεύτηκε για πρώτη φορά στην Κύπρο το 45 μ.Χ από τον Βαρνάβα, τον Παύλο και τον Μάρκο στην περιοχή της Σαλαμίνας.

Σύμβολο της Εκκλησίας της Κύπρου είναι ο δικέφαλος αετός. Ο δικέφαλος αετός είναι το σύμβολο της ορθοδοξίας και το σύμβολο του οικουμενικού πατριαρχείου που στην ουσία

Εικόνα 16. Έμβλημα αποτελεί τη συνέχεια του βυζαντινισμού στην εποχή μας.

Εκκλησίας της Κύπρου Βασίζεται στο οικόσημο των Παλαιολόγων.

Το σύμβολο συνδέεται με τη βυζαντινή αυτοκρατορία, καθώς τη βυζαντινή οικοσημολογία, τα δύο κεφάλια του αετού αντιπροσωπεύουν τη διπλή εξουσία του αυτοκράτορα (κοσμική και θρησκευτική), καθώς και την κυριαρχία των βυζαντινών αυτοκρατόρων από την ανατολή έως τη δύση.

Μετά από την απελευθέρωση της Κωνσταντινούπολης και την αποκατάσταση της Βυζαντινής αυτοκρατορίας, το σύμβολο χρησιμοποιήθηκε ως έμβλημα της αυτοκρατορικής οικογένειας και απέκτησε αλυτρωτική, δηλαδή απελευθερωτική σημασία. Μετά την Άλωση της Πόλης, ο δικέφαλος αετός δεν χάθηκε αλλά ανανέωσε τη συμβολική του δύναμη σημαίνοντας τώρα ελπίδα και πίστη για την ανάσταση της Πόλης.

Ο δικέφαλος αετός, ως έμβλημα, υιοθετήθηκε από την τρίτη ρωμαϊκή αυτοκρατορία, αυτήν της Μόσχας. Από εκεί, επέστρεψε την εποχή της Τουρκοκρατίας και χρησιμοποιήθηκε ως σύμβολο των πατριαρχικών σταυροπηγιακών μονών.

Στη βυζαντινή εποχή, ο δικέφαλος αετός σχεδόν πάντα έφερε τα χρώματα της αυτοκρατορικής εξουσίας, που ήταν το χρυσό και το πορφυρό. Ένας μαύρος αετός σε χρυσό υπόβαθρο χρησιμοποιήθηκε σε κύκλους εκτός της αυτοκρατορικής οικογένειας, δείχνοντας την κατώτερη θέση αυτών που το χρησιμοποιούσαν, αφού ο μαύρος αετός ήταν «η σκιά» του χρυσού αετού του αυτοκράτορα.

Η πρώτη αναφορά χρήσης του δικέφαλου αετού στην Δύση χρονολογείται από το 1250, στα οικόσημα του αυτοκράτορα Φρειδερίκου Β' της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας όπως καταγράφηκαν από τον Ματθαίο του Παρισιού.

Ο αετός αυτός συχνά εμφανίζεται σε μαύρο χρώμα και σε χρυσό υπόβαθρο, και αντικατέστησε τον παλαιότερο μονοκέφαλο αετό. Αργότερα χρησιμοποιήθηκε και από τις ένοπλες δυνάμεις πολλών γερμανικών πόλεων και αριστοκρατικών οικογενειών. Η αριστερή κεφαλή που είναι στραμμένη προς τη Δύση συμβολίζει τη Ρώμη, ενώ η κεφαλή που βλέπει δεξιά προς την Ανατολή συμβολίζει την Κωνσταντινούπολη. Ο σταυρός και η σφαίρα στα νύχια συμβολίζουν την πνευματική και κοσμική εξουσία αντίστοιχα. Ο αετός στέκει πάνω σε δάφνινο στεφάνι. (Δημήτρης Μαυρίδης. (2010). *Ο συμβολισμός του δικέφαλου αετού*, αρθρογραφία. Retrieved from www.zoiforos.gr).

5 Κρατικοί και ημικρατικοί οργανισμοί

Κυπριακές Αερογραμμές

Εικόνα 17. Λογότυπο Κυπριακών Αερογραμμών

Οι Κυπριακές Αερογραμμές ιδρύθηκαν στις 24 Σεπτεμβρίου 1947 από την αποικιακή κυβέρνηση της Κύπρου, την British European Airways και άλλους ιδιώτες επενδυτές. Αρχικά, ως έμβλημα δεν χρησιμοποιήθηκε

αυτό που όλοι γνωρίζουμε σήμερα και τα χρώματα που χρησιμοποιούνταν ήταν τα χρώματα της British European Airways, δηλαδή το κόκκινο, το μπλε και το άσπρο, εκ των οποίων τα δύο τελευταία ήταν και τα χρώματα των Κυπριακών Αερογραμμών. Το 1960 η διαφημιστική εταιρεία «Due Rogersson» Advertising Agency εμπνεύστηκε το σημερινό λογότυπο των Κυπριακών Αερογραμμών στο οποίο απεικονίζεται το ενδημικό αγρινό, χαρακτηριστικό στοιχείο της πανίδας της Κύπρου. Η σκέψη πίσω από την υιοθέτηση αυτής της ιδέας είναι η ταχύτητα, η ευκινησία, η φινέτσα, η δύναμη και ο εξορθολογισμός του σώματος του αγρινού. Επιπλέον είναι το μεγαλύτερο άγριο θηλαστικό στην Κύπρο και μπορεί να βρεθεί μόνο στα δάση της. Το αγρινό ανήκει στα προστατευόμενα είδη ζώων στην Κύπρο.

Οι βασικοί χρωματισμοί του εμβλήματος των Κυπριακών Αερογραμμών είναι το κίτρινο της ώχρας και το βαθύ μπλε. [Κυριάκου Άγγελος. (1996). *Κύπρος-Γενικά Στοιχεία [τόμος 8]*. Κυπριακές Αερογραμμές (p.p 36 – 41)].

CYTA (Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου)

Εικόνα 18. Παλιό λογότυπο Α.ΤΗ.Κ

Το 1955 δημιουργήθηκε η Αρχή Εσωτερικών Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Cyprus Inland Telecommunications, C.I.T.A), η οποία ανέλαβε τις εσωτερικές τηλεπικοινωνίες. Η χειροκίνητη τηλεφωνία για το κοινό εισήχθη το 1936 από την εταιρεία

Cable & Wireless Ltd. Το 1961 η C.I.T.A ανέλαβε και την ευθύνη των εξωτερικών τηλεπικοινωνιών από την Cable & Wireless Ltd και μετονομάστηκε σε Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ή ΑΤΗΚ, ή CYTA, ή Cyprus Telecommunications

Authority, όνομα που διατηρεί μέχρι και σήμερα). (Ιστορική αναδρομή των τηλεπικοινωνιών στην Κύπρο. (2011). Retrieved December 10, 2011, from www.dolceta.eu/kypros/Mod6/Ιστορική-αναδρομή.html).

Το έμβλημα της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου σχεδιάστηκε το 1975. Λόγω δυσκολιών στην εκτύπωση, η μια χοντρή γραμμή που είχε αρχικά το σχέδιο, μετατράπηκε σε δύο λεπτές. Τα χρώματα που επιλέχθηκαν ήταν το πράσινο και το λευκό. Το 1995 το λογότυπο αναβαθμίστηκε και σύντομα προστέθηκε η επιλογή γραφής του ακρωνυμίου της επωνυμίας του Οργανισμού.

Το 2008 η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ανανεώνεται στοχεύοντας στην ενδυνάμωση της εταιρικής μάρκας, η οποία αποτελεί αναγκαιότητα λόγω σύγκλισης των τεχνολογιών.

Εικόνα 19. Νέο λογότυπο Α.ΤΗ.Κ

Στο ανανεωμένο λογότυπο, το οποίο σχεδίασε η διαφημιστική εταιρεία Saatchi & Saatchi στην Αθήνα, ο κύκλος εκφράζει την επικοινωνία. Είναι η εξέλιξη του αυγοειδές σχήματος που υπήρχε στον προηγούμενο σχεδιασμό του λογότυπου. Τα βέλη σε κίνηση εκφράζουν εξωστρέφεια, άνοιγμα, επέκταση και δυναμικότητα.

Δηλώνουν την εξέλιξη και τη διαρκή αναζήτηση. Τα χρώματα που χρησιμοποιήθηκαν είναι το ανοιχτό πράσινο που δηλώνει την αλλαγή και τη διαφοροποίηση, το πορτοκαλί για τον δυναμισμό, την καινοτομία, την ενέργεια και την προοπτική και το blue black για να δείξει την υπεροχή και την ηγετικότητα. Το σύνθημα που εμφανίζεται κάτω από το λογότυπο «Νιώσε κοντά, φτάσε μακριά» δηλώνει ότι η επικοινωνία έχει συναίσθημα (νιώσε) και αποτέλεσμα (φτάσε). (Χρίστος Σοφοκλέους, προσωπική συνέντευξη, 10 Ιανουαρίου 2012, Κυριάκου Άγγελος. (1996). *Κύπρος-Γενικά Στοιχεία [τόμος 8]*. Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, p.p 30 – 35)

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ)

Εικόνα 20. Λογότυπο Α.Η.Κ

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου ιδρύθηκε στις 30 Οκτωβρίου 1952. Μετά την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1960 ο ρυθμός εξηλεκτισμού της Κύπρου ήταν πραγματικά εντυπωσιακός. Το λογότυπο έχει

επανασχεδιαστεί από την εταιρία Raymond Loewy

International το 1996 σε μια προσπάθεια εκσυγχρονισμού.

Η εταιρία ανέλαβε το έργο μετά από διαλογή της σε Δημόσια Προσφορά που κήρυξε η ΑΗΚ και τεχνική και οικονομική αξιολόγηση που ακολούθησε. Η εταιρία είχε διεξάγει και εσωτερική έρευνα καθώς και αξιολόγηση σχετικά με τη δημιουργία του λογοτύπου.

Τα χρώματα που χρησιμοποιήθηκαν είναι το μπλε και το κίτρινο ενώ για τα γράμματα έχει χρησιμοποιηθεί το λευκό. Το μπλε και το κίτρινο συμβολίζουν τη θάλασσα και τον ήλιο επειδή η Κύπρος είναι νησί και ο κεραυνός τον ηλεκτρισμό. Η απεικόνιση του κεραυνού αποδίδεται εντελώς γραμμικά παραπέμποντας ταυτόχρονα και στο γράμμα «Η» το οποίο αντιπροσωπεύει τη λέξη ηλεκτρισμός. Η χρήση του λογοτύπου γίνεται στις περιπτώσεις όπου η επωνυμία της ΑΗΚ αποτελεί βασικό στοιχείο, δηλαδή πινακίδες, γραφική ύλη, έντυπα. (Νιόβη Κετώνη, προσωπική συνέντευξη, 13 Ιανουαρίου 2012).

Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (Κ.Ο.Τ)

Η Κύπρος, γνωστή ως νησί της Αφροδίτης, υπήρξε μία από τις τουριστικές περιοχές της Μεσογείου. Αμέσως μετά τη σύσταση του Κυπριακού κράτους το 1960, η κυβέρνηση άρχισε να ενδιαφέρεται ενεργά και να εργάζεται εντατικά για την ανάπτυξη του Κυπριακού τουρισμού. Ο οργανισμός που είναι υπεύθυνος για τον εσωτερικό αλλά και τον εξωτερικό τουρισμό είναι ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (Κ.Ο.Τ).

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού είναι ένας ημικρατικός οργανισμός που σκοπό έχει την προβολή της Κύπρου προς τα έξω με αποτέλεσμα την εισροή τουριστών στο νησί, κυρίως κατά τη θερινή περίοδο.

Ένα σήμα κατατεθέν ήταν το μόνο που έλειπε όλα αυτά τα χρόνια που δραστηριοποιούνταν ο οργανισμός αυτός με τον τουρισμό. Η δημιουργία ενός λογοτύπου ήταν κάτι ιδιαίτερα χρήσιμο και απαραίτητο για ένα τέτοιο οργανισμό, αφού η χρήση του θα γινόταν σε

συνέδρια, διαφημιστικές εκστρατείες τόσο στην τηλεόραση και το διαδίκτυο όσο και σε φυλλάδια και αφίσες.

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού ανέθεσε το έργο της δημιουργίας ενός λογότυπου στην e-productions που εδρεύει στην Αθήνα. Στόχος ήταν η δημιουργία ενός λογότυπου που θα προβάλλει τα δύο κυριότερα χαρακτηριστικά της Κύπρου προς τα έξω, τον ήλιο και τη θάλασσα. Τα λογότυπα που δημιούργησε η εταιρεία αυτή ήταν συνολικά τέσσερα, αρχίζοντας από το 2006 και ολοκληρώνοντας το τελικό λογότυπο το 2009.

Σε αυτό επικρατεί το κίτρινο χρώμα και σε λιγότερη ποσότητα το πορτοκαλί και το μπλε. Απεικονίζεται ο ήλιος (κίτρινο) σε σχήμα καρδιάς (φιλοξενία Κυπρίων) πάνω από τη θάλασσα (μπλε), μέσα από τα νερά της οποίας αναδύεται η Αφροδίτη (το γνωστό σε όλους μας άγαλμα με τα κομμένα χέρια). Ο λόγος που επιλέχτηκε η Αφροδίτη για να

Εικόνα 30. Νέο λογότυπο Κ.Ο.Τ κοσμεί το λογότυπο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού είναι η ιστορία της γέννησης της αφού λέγεται ότι η Θεά Αφροδίτη γεννήθηκε και αναδύθηκε μέσα από τους αφρούς της θάλασσας της Κύπρου. Το λογότυπο που βρίσκεται σε πορτοκαλί φόντο είναι απλό αλλά περιεκτικό σε νόημα αφού προβάλλει τόσο τον ήλιο και τη

θάλασσα όσο και την αρχαία πολιτιστική κληρονομιά που έχει να δείξει το νησί. Δείχνει, επίσης, πόσο φιλόξενο νησί είναι η Κύπρος (καρδιά).

Εικόνα 31. Άλλες εκδοχές του λογότυπου του Κ.Ο.Τ

Η εικόνα αυτή εφαρμόζεται πολύ αρμονικά σ' ένα μεγαλύτερο κίτρινο φόντο στο οποίο με μπλε γράμματα αναγράφεται η φράση «Κύπρος στην καρδιά μας» ή αλλιώς «Love Cyprus». (Τάσος Αναστασιάδης. (1996). *Κύπρος, Γεωγραφία – Οικονομία*. Διεθνής Τουρισμός και η Κύπρος).

Πριν ανανεωθεί και χρησιμοποιηθεί το πιο πάνω λογότυπο, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού χρησιμοποιούσε το πιο κάτω λογότυπο. Το λογότυπο αυτό ήταν κυκλικό και όχι

CYPRUS TOURISM ORGANISATION

**Εικόνα 32. Παλιό
λογότυπο Κ.Ο.Τ**

τετράγωνο όπως αυτό που χρησιμοποιείται τώρα. Τα χρώματα που χρησιμοποιούνταν ήταν το μπλε και το κίτρινο, τα οποία συμβολίζουν τη θάλασσα και τον ήλιο αντίστοιχα αποδίδοντας ταυτόχρονα και το νησιώτικο χαρακτήρα της Κύπρου. Το κυκλικό σχήμα παραπέμπει επίσης στον ήλιο ενώ οι κυματιστές γραμμές που υπάρχουν μέσα σε αυτό παραπέμπουν στη θάλασσα. Κάτω από το σχήμα αυτό αναγραφόταν η φράση «Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού», είτε στα ελληνικά είτε στα αγγλικά.

Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (Χ.Α.Κ)

Το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου άρχισε να λειτουργεί υποτυπωδώς στις 13 Ιουνίου 1979, υπό την αιγίδα του ΚΕΒΕ (Κυπριακό Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο). Επίσημα, το ΧΑΚ άρχισε να λειτουργεί το 1996. (Νάνσια Παλάλα, *Μια σύντομη αναδρομή στην ιστορία του ΧΑΚ*, Εφημερίδα Σημερινή, 12 Φεβρουαρίου 2012).

Το λογότυπο το έχει εμπνευστεί το Συμβούλιο του Οργανισμού μαζί με τη Διεύθυνση και το ενέγραψαν επίσημα στον Έφορο Εμπορικών Σημάτων της Δημοκρατίας. Σε αυτό

Εικόνα 41.

Λογότυπο Χ.Α.Κ

απεικονίζεται το αρχαίο ναυάγιο της Κερύνειας. Ο λόγος που σχεδιάστηκε το καράβι είναι για να δοθεί έμφαση στην ιστορία του πλοίου της Κερύνειας, ενός αρχαίου ναυαγίου εμπορικού Ελληνικού πλοίου του 4ου π.Χ. αιώνα, που βρέθηκε στη θαλάσσια περιοχή της Κερύνειας και ανελκύστηκε το 1967 και τοποθετήθηκε στο φρούριο της πόλης. Το σημαντικό αυτό αρχαιολογικό εύρημα έγινε διεθνώς γνωστό ως «το πλοίο της Κερύνειας». Το λογότυπο κρίθηκε ως ύψιστης σημασίας για να παρουσιάζει την ταυτότητά μας, την ιστορία μας και να τονίζει την επιχειρηματικότητα των Κυπρίων ιστορικά. (Σουζάνα Ορφανού, προσωπική συνέντευξη, 3 Φεβρουαρίου 2012). Όπως και σε άλλα σύμβολα/ λογότυπα τα οποία έχω προαναφέρει, έτσι και σε αυτό τα χρώματα που χρησιμοποιούνται είναι το μπλε και το χάλκινο – τα δύο χρώματα που αποδίδουν το νησιώτικο χαρακτήρα της Κύπρου.

6 Κυπριακά Ταχυδρομεία

ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ
CYPRUS POST

Εικόνα 21. Λογότυπο Κυπριακών Ταχυδρομείων

Η Κύπρος μπορεί να υπερηφανεύεται ότι έχει μια πολύ ενδιαφέρουσα ταχυδρομική ιστορία η οποία αρχίζει από τον 15^ο αιώνα, όταν οι Ενετοί οργάνωσαν και διατήρησαν κανονικές ταχυδρομικές επικοινωνίες

από και προς την Κύπρο. Το 1878, όταν η Κύπρος περιήλθε στα χέρια των Άγγλων για πρώτη φορά

οργανώθηκε επίσημα η ταχυδρομική υπηρεσία του νησιού.

Οι Άγγλοι άνοιξαν στις έξι πόλεις της Κύπρου ταχυδρομικά γραφεία τα οποία εφοδίασαν με ταχυδρομικές σφραγίδες. Οι σφραγίδες αυτές ήταν κυκλικές με ημερομηνία και παράλληλα τα γραμματόσημα πάνω στις επιστολές ακυρώνονταν με μία άλλη ωειδή σφραγίδα που έφερε διακριτικό αριθμό για κάθε πόλη.

Ως έμβλημα των Κυπριακών ταχυδρομείων καθιερώθηκε η σάλπιγγα με το έμβλημα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η ταχυδρομική σάλπιγγα συμβολίζει τις σάλπιγγες που έφεραν οι διανομείς των γραμμάτων. Τα χρώματα που χρησιμοποιήθηκαν ήταν το καφέ, το μαύρο, το πράσινο για τα φύλλα ελιάς που υπάρχουν στο έμβλημα της Κυπριακής Δημοκρατίας, το λευκό για το περιστέρι, το πορτοκαλί για τον θυρέο και το κίτρινο το οποίο συμβολίζει το χρώμα του χαλκού. (<http://www.mcw.gov.cy>)

6.1 Κυπριακά γραμματόσημα

Εικόνα 22. Αναμνηστική σειρά τριών γραμματοσήμων

Στις 16 Αυγούστου 1960, με την ευκαιρία της ανακήρυξης της Κύπρου σε ανεξάρτητο κράτος, κυκλοφόρησε

αναμνηστική σειρά τριών γραμματοσήμων τα οποία εκδίδονται από τότε συστηματικά με σκοπό την προβολή του τόπου διεθνώς.

Σαν πρώτη σειρά χρησιμοποιήθηκαν τα εξής: αποικιακά γραμματόσημα (δημιουργήθηκαν από τους Άγγλους) με τη βασίλισσα Ελισάβετ και μπλε επισήμανση στην οποία αναγραφόταν η φράση «Κυπριακή Δημοκρατία».

Εικόνα 23. Αποικιακά γραμματόσημα με τη βασίλισσα Ελισάβετ

Η πρώτη ολοκληρωμένη Κυπριακή σειρά έγινε το 1962 και αργότερα το 1966 έγινε γνωστή η σειρά γραμματοσήμων που απεικόνιζε τη Θεά Αφροδίτη. Το 1994 δημιουργήθηκε η σειρά που απεικόνιζε τις Κυπριακές στολές και αργότερα το αγρινό.

Εικόνα 24. Κυπριακά γραμματόσημα

Εικόνα 25. Κυπριακά γραμματόσημα

Όλα τα πιο πάνω περιέρονται στον κατάλογο «Βλαστός».

Αναλυτικά έχω ερευνήσει τα πιο σημαντικά γραμματόσημα που έχουν εκδοθεί το 1960 (Ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας), το 1974 (Τουρκική Εισβολή) και το 2004 (Ενταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση).

Γραμματόσημα του 1960 που απεικονίζουν το έμβλημα της Κυπριακής Δημοκρατίας, τη σημαία της Κυπριακής Δημοκρατίας, την υπογραφή των συνθηκών Ζυρίχης – Λονδίνου και τον Εθνάρχη Μακάριο.

Εικόνα 26. Γραμματόσημα του 1960

Γραμματόσημο του 1974 στο οποίο απεικονίζεται μια μητέρα που κλαίει, να κρατά στην αγκαλιά της ένα φοβισμένο παιδί. Σχεδιάστηκε μετά την τουρκική εισβολή του 1974.

Εικόνα 27. Γραμματόσημο του 1974

Γραμματόσημο επίσης του 1974, στο οποίο απεικονίζεται ένα προσφυγόπουλο καθισμένο μπροστά από τα συρματοπλέγματα. Η εικόνα αυτή παρουσιάζει την τραγωδία της τουρκικής εισβολής και τον πόνο των προσφύγων και η χρήση της γίνεται στα γραμματόσημα μέχρι και σήμερα ως σήμα κατατεθέν της προσφυγοποίησης χιλιάδων Ελληνοκυπρίων.

Εικόνα 28. Γραμματόσημο του 1974

Το 2004, όταν η Κύπρος έγινε και επίσημα πλέον ένα από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκδόθηκαν από το Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών καινούρια γραμματόσημα που ανήκαν στο νέο κατάλογο «EUROPA». Τα γραμματόσημα αυτά αναπαριστούσαν εικόνες από αξιοθέατα της Κύπρου, όπως το αρχαίο

Εικόνα 29. Γραμματόσημο από τη συλλογή “EUROPA”

Κούριο, η Πέτρα του Ρωμιού και οι ακρογιαλιές του νησιού. Πάνω δεξιά αναγράφεται το όνομα της συλλογής

και η ημερομηνία δημιουργίας της, ενώ στο κάτω μέρος αναγράφεται η λέξη Κύπρος με ελληνικούς, αγγλικούς και τούρκικους χαρακτήρες.

Αναντίρρητα, με την ανάπτυξη της αλληλογραφίας προάχθηκε η επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων και των λαών. Με το σύγχρονο γραμματόσημο, που στη μορφή του δίνεται πάντα μεγάλη προσοχή από τους εκδότες του, γίνεται αποτελεσματική προβολή των ποικίλων πλευρών της ζωής, της ψυχοσύνθεσης και των επιδιώξεων κάθε λαού. Εξάλλου κανένας παραλήπτης δεν αδιαφορεί μπροστά στο μικροσκοπικό πολύχρωμο χαρτάκι που στολίζει το ταχυδρομικό αντικείμενο που παρέλαβε, και είναι φυσικό να δέχεται, ασυνείδητα ίσως, όμως επηρεαστικά, το μήνυμα που του μεταδίδει. Είναι επόμενο, η άμιλλα των κρατών να προβάλουν τα πιστεύω τους μέσα από τα γραμματόσημα, να είναι μεγάλη και πολλές φορές πειστική.

Η Κυπριακή Δημοκρατία δεν υστερεί καθόλου σε αυτό τον ειρηνικό διεθνή ανταγωνισμό. Τα γραμματόσημά της βρίσκονται σε παγκόσμια πρωτοπορία τόσο από άποψη εμφάνισης, όσο και από άποψη περιεχομένου. Από το 1960 μέχρι και σήμερα εκδόθηκαν γύρω στα χίλια γραμματόσημα. (Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών. (2012). *Κατάλογος γραμματοσήμων*. Retrieved from www.mcw.gov.cy).

7 Τράπεζα Κύπρου

Η Τράπεζα Κύπρου ιδρύθηκε το 1899 και λειτουργεί μέχρι σήμερα ως αυτόνομο ίδρυμα. Η ανάπτυξη της Κύπρου κατά το δεύτερο μισό του περασμένου αιώνα ήταν ραγδαία.

Τέτοια που να μας επιτρέπει σήμερα να μιλούμε για ένα οικονομικό θαύμα το οποίο συντελέστηκε ειδικά μετά την τουρκική εισβολή. Η συμβολή του τραπεζικού συστήματος ήταν καθοριστική.

Ανατρέχοντας στην Ελληνιστική εποχή (325 – 30 π.Χ) και στο καθεστώς των Πτολεμαίων (απόγονοι του Μ. Αλεξάνδρου) θα βρεθούμε στην απαρχή της δημιουργίας του «Κοινού Κυπρίων». Το Κοινό Κυπρίων ήταν ένας ιδιαίτερα σημαντικός θεσμός που υπήρξε αποτέλεσμα της νέας μεγάλης και άμεσης ελληνικής επίδρασης τον δεύτερο αιώνα π.Χ. Το Κοινό, που εκτός από ένας μεγάλος θεσμός υπήρξε και σαν οργάνωση, σχετίζεται με τη λατρεία της Αφροδίτης και αρχικά είχε θρησκευτικό χαρακτήρα. Αργότερα, απέκτησε και πολιτική δύναμη την οποία βλέπουμε να αντικατοπτρίζεται και στο δικαίωμα που του είχε παραχωρηθεί να κόβει ακόμη και δικά του νομίσματα.

Εικόνα 33. Αρχαίο νόμισμα «Κοινό Κυπρίων»

Σαλαμίνιου Δία. Τα νομίσματα του Βεσπασιανού, του Τίτου και του Δομιτιανού (Ρωμαίοι αυτοκράτορες) αναφέρουν επίσης και την ημερομηνία έκδοσης. Από αυτά βγαίνει το συμπέρασμα ότι το «Κοινό» είχε επίσης τον έλεγχο της κοπής των χάλκινων νομισμάτων της Κύπρου.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η γλώσσα που χρησιμοποιείται στα νομίσματα του «Κοινού» είναι η ελληνική, η οποία ήταν και η επίσημη γλώσσα των ανατολικών επαρχιών του Ρωμαϊκού κράτους.

Το «Κοινό» διατηρήθηκε ως την εποχή του αυτοκράτορα Μαρκίνου (218 μ.Χ.).

Με την ευκαιρία των εορτασμών, για τη λατρεία της Αφροδίτης, το «Κοινό» εξέδιδε ειδικά νομίσματα με τις λέξεις «Κοινό Κυπρίων» μέσα σε πλαίσιο από κλαδιά δάφνης. Στην οπίσθια όψη των νομισμάτων αυτών εικονίζεται ο ναός

της Παφίας Αφροδίτης ή το άγαλμα του

Με την ίδρυση της Τράπεζας Κύπρου (1899) το «Κοινό Κυπρίων» σαν νόμισμα χρησιμοποιήθηκε ως το σήμα κατατεθέν του ιδρύματος. Ο λόγος που επιλέχθηκε ήταν γιατί όπως προανέφερα είχε οικονομική σημασία, παράλληλα όμως η φράση «Κοινό Κυπρίων» εκφράζει το συμφέρον του Κυπριακού λαού και τη δουλειά που ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα οφείλει να κάνει για να βοηθάει οικονομικά τους πολίτες. (Αθανάσιος Ορφανίδης. (2010). *Τράπεζα Κύπρου χρονολόγιο 1899 – 2009*. Retrieved from www.centralbank.gov.cy).

Στην τράπεζα Κύπρου ως ολοκληρωμένο λογότυπο χρησιμοποιείται η φράση «Τράπεζα

Εικόνα 34. Λογότυπο Κ.Τ.Κ

Κύπρου» ολογράφως σε γαλαζοπράσινο φόντο

και δίπλα βρίσκεται τοποθετημένο το αρχαίο νόμισμα με την επιγραφή «Κοινό Κυπρίων», επίσης σε γαλαζοπράσινο χρώμα. Το νόμισμα έχει για φόντο το κίτρινο χρώμα του χαλκού (ορυκτό από το οποίο η Κύπρος πήρε το όνομα της), ενώ το χρώμα των γραμμμάτων είναι το λευκό. Όλα μαζί περικλείονται σε ένα μεγάλο ορθογώνιο σχήμα.

7.1 Σύντομη ιστορία του κυπριακού νομίσματος

Το κυπριακό νόμισμα έχει ιστορία πάνω από 2.500 χρόνια. Το πρώτο κυπριακό νόμισμα κόπηκε τον 6^ο αιώνα π.Χ και ήταν ασημένιο.

Εικόνα 35. Τα πρώτα Κυπριακά νομίσματα

από το νησί εισήγαγαν τη δική τους νομισματική μονάδα.

Η ιστορία του κυπριακού νομίσματος ακολουθεί την κατά καιρούς πολυκύμαντη και ταραχώδη πορεία της ιστορίας της Κύπρου και είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα,

εφόσον οι διάφοροι κατακτητές που πέρασαν

Ως εκ τούτου, στην κυπριακή ιστορία του νομίσματος έχουν καταγραφεί, μεταξύ άλλων, ο στατήρας, ο οβολός, Ρωμαϊκά και Βυζαντινά νομίσματα, το γρόσσο, το δηνάριο, το κάρτζι, ο παράς, η πιάστρα και η λίρα. Παρ' όλα αυτά, με την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1960, η κυπριακή λίρα καθορίστηκε ως η νομισματική μονάδα του κράτους. Το 1963, λίγο πριν την ίδρυση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, εκδόθηκαν από την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας, μέσω του Γενικού Λογιστή, τα πρώτα κέρματα της Δημοκρατίας, τα οποία ακολουθούσαν το

δεκαδικό σύστημα που εισήχθη από τη Βρετανική διοίκηση το 1955. Σύμφωνα με το σύστημα αυτό μια κυπριακή λίρα υποδιαιρείται σε 1000 μιλς. Το διεθνές σύμβολο του νομίσματος προκύπτει από τα αρχιγράμματα της αγγλικής ονομασίας του, δηλαδή CYPus Pound, ₤ CYP. Στις διάφορες εκδόσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας το σύμβολο που χρησιμοποιούνταν για το κυπριακό νόμισμα ήταν £.

7.2 Κυπριακά νομίσματα και χαρτονομίσματα

Στις 3 Οκτωβρίου 1983, η Κεντρική Τράπεζα Κύπρου εισήγαγε με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου το δεκαδικό σύστημα με υποδιαίρεση της κυπριακής λίρας σε 100 σεντ. Με την αλλαγή αυτή τέθηκαν σε κυκλοφορία κέρματα με ονομαστικές αξίες ½, 1, 2, 5, 10 και 20 σεντ. Επιπρόσθετα, τον Οκτώβριο του 1991, κυκλοφόρησε κέρμα ονομαστικής αξίας 50 σεντ. Στη συνέχεια, το 1992, το κέρμα του ½ σεντ έπαυσε να είναι νομίμως κυκλοφορούν χρήμα και αποσύρθηκε.

Εικόνα 36. Κυπριακά νομίσματα

Πάνω στα κέρματα αυτά, στην οπίσθια όψη, αναγράφεται η αξία του κέρματος και απεικονίζονται θέματα που προβάλλουν τον πολιτισμό, την ιστορία, τη φύση και το χαρακτήρα του νησιού. τέτοιες απεικονίσεις είναι το καράβι της Κερύνειας, στοιχεία

χλωρίδας και πανίδας και ο χάρτης της Κύπρου. Ενώ στην εμπρόσθια όψη των κερμάτων αναγράφεται το έτος έκδοσης/ κοπής και απεικονίζεται το έμβλημα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Εικόνα 37. Κυπριακά χαρτονομίσματα

Το 1997 κυκλοφόρησε η νέα έκδοση των χαρτονομισμάτων αξίας £1, £5, £10 και £20, ενισχυμένα με τελευταίας τεχνολογίας χαρακτηριστικά ασφαλείας.

Σε αυτά απεικονίζονταν, η Θεά Αφροδίτη, μια κοπέλα με λαϊκή ενδυμασία, στοιχεία γλωφίδας και πανίδας, τοπία και χωριά, το έμβλημα της Κυπριακής Δημοκρατίας και ο χάρτης της Κύπρου.

7.3 Εισαγωγή του ευρώ στην Κύπρο

Από την 1^η Μαΐου του 2004 η Κύπρος αποτελεί επίσημα ένα από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ από την 1^η Ιανουαρίου 2008 μπαίνει για τα καλά στην μεγάλη οικογένεια του ευρώ. Πλέον το ευρώ έρχεται να πάρει τη θέση της κυπριακής λίρας και τα νέα νομίσματα και χαρτονομίσματα αντικαθιστούν τα παλιά.

Εικόνα 38. Χαρτονομίσματα ευρώ

Με την είσοδο του ευρώ στην Κύπρο οι ονομαστικές αξίες γίνονται πλέον επτά και είναι οι εξής: €5, €10, €20, €50, €100, €200, €500.

(Εμπρόσθια όψη)

- Παράθυρα και πύλες από τις επτά περιόδους της αρχιτεκτονικής ιστορίας της Ευρώπης που συμβολίζουν το ανοικτό πνεύμα και τη συνεργασία στην Ευρώπη.
- Τα δώδεκα αστέρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιπροσωπεύουν το δυναμισμό και την αρμονία της σύγχρονης Ευρώπης.
- Σημαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(Οπίσθια όψη)

Χάρτης της Ευρώπης.

Σε κάθε χαρτονόμισμα παρουσιάζεται μια γέφυρα από τις επτά περιόδους της αρχιτεκτονικής ιστορίας της Ευρώπης. Οι γέφυρες συμβολίζουν τη στενή συνεργασία και την επικοινωνία μεταξύ των λαών της Ευρώπης και μεταξύ της Ευρώπης και του υπόλοιπου κόσμου. (Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. (2012). *Ιστορική αναδρομή στην ιστορία του νομίσματος της Κύπρου*. Από τη λίρα στο ευρώ. Retrieved from power point).

Εικόνα 39. Νομίσματα ευρώ

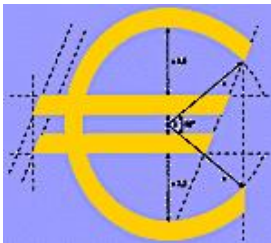
Τα κέρματα ευρώ έχουν κοινή/ Ευρωπαϊκή όψη και οι ονομαστικές αξίες είναι οχτώ. Σε όλα απεικονίζονται οι χάρτες της Ευρώπης, συμβολίζοντας της ενότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όλα τα κέρματα φέρουν τα αστέρια της Ε.Ε, το έτος κοπής του νομίσματος και τη χώρα προέλευσης. Επίσης στη μία όψη κάθε νομίσματος, η κάθε χώρα έχει το δικαίωμα να απεικονίσει κάποια από τα εθνικά της στοιχεία.

Κοινή όψη

Εθνική όψη

Ειδώλιο του Πομού – Χαλκολιθική εποχή 3000 π.Χ. Συμβολίζει την αρχαιότητα και τον πολιτισμό.

Με την αντικατάσταση της κυπριακής λίρας από το ευρώ, ένα καινούριο σύμβολο που έχει μπει για τα καλά στη ζωή μας είναι το €. Το σύμβολο αυτό σχεδιάστηκε με βάση τρία κριτήρια: εύκολα αναγνωρίσιμο σύμβολο της Ευρώπης, οπτικά να μπορεί να συνδεθεί με άλλα ευρέως γνωστά νομισματικά σύμβολα και τέλος είναι

Εικόνα 40. Συμβολισμός του ευρώ αισθητικά όμορφο και γράφεται εύκολα με το χέρι.

Είναι εμπνευσμένο από το ελληνικό γράμμα έψιλον.

- Πρώτο γράμμα της λέξης “Ευρώπη”.
- Οι δύο εγκάρσιες γραμμές συμβολίζουν τη σταθερότητα του ευρώ. (Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. (2012). *Ιστορική αναδρομή στην ιστορία του νομίσματος της Κύπρου*. Από τη λίρα στο ευρώ. Retrieved from power point).

8 Υπουργεία Κυπριακής Δημοκρατίας

Η προβολή της Κύπρου όμως, εκτός από τους διάφορους ζωτικής σημασίας οργανισμούς, μπορεί να γίνει και μέσω των υπουργείων του κράτους τα οποία αναλαμβάνουν τις διάφορες υποθέσεις του κράτους εντός και εκτός των συνόρων της χώρας. Γι' αυτό το λόγο θεωρώ σημαντικό να γίνει μια μικρή αναφορά στα υπουργεία αλλά και στα λογότυπα που χρησιμοποιούν ως ταυτότητά τους.

Υπουργείο Εξωτερικών

Η Κύπρος διατηρεί πολύ καλές σχέσεις με μεγάλο αριθμό κρατών και η εξωτερική της πολιτική στοχεύει σε ενεργό συμμετοχή στις διαδικασίες που επιδιώκουν την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας, της ειρήνης, της σταθερότητας και της αειφόρου ανάπτυξης³.

Το λογότυπο του Υπουργείου Εξωτερικών είναι εμπνευσμένο από αρχαίο νόμισμα του 5ου π.Χ. αιώνα και απεικονίζει την αρπαγή της Ευρώπης από τον Δία. Η κοπή του νομίσματος έγινε από τον Τιμοχάρη, βασιλιά της πόλης-βασίλειο Μάριον, στην Επαρχία Πάφου.

Εικόνα 41.
Λογότυπο
ΥΠ.ΕΞ

Σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία η Ευρώπη ήταν η όμορφη θυγατέρα του βασιλιά της Φοινίκης, Αγήνορα. Ο Δίας την ερωτεύτηκε και για να την πλησιάσει, μεταμορφώθηκε σε ταύρο και αναμείχθηκε με τα κοπάδια του Αγήνορα, την ώρα που η Ευρώπη μάζευε λουλούδια στους αγρούς.

---

³ *Η αειφόρος ανάπτυξη ή αλλιώς βιώσιμη ανάπτυξη, είναι η πρόοδος της οικονομίας η οποία υλοποιείται μέσα από την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητα. (Παναγιώτης Κανελλόπουλος Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης).*

Η Ευρώπη χάιδεψε τον ταύρο και ανέβηκε στην πλάτη του. Τότε ο Δίας τη μετέφερε στην Κρήτη, μέσω Κύπρου, πήρε την κανονική του μορφή και της εκμυστηρεύτηκε τον έρωτά του. (Νέαρχος Παλάς, προσωπική συνέντευξη, 19 Μαρτίου 2012).

Πιθανότατα η χρήση της συγκεκριμένης σκηνής να έγινε επειδή ήθελαν να δείξουν την ελληνικότητα της Κύπρου χρησιμοποιώντας στοιχεία από την ελληνική μυθολογία καθώς επίσης και την ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου, εφόσον αναπαριστάται η Ευρώπη. Τέλος, το λογότυπο παρουσιάζεται σε κυκλικό σχήμα όπως ήταν και το νόμισμα από το οποίο το εμπνεύστηκαν και τα χρώματα του είναι ουδέτερα χωρίς να θέλουν να δείξουν κάτι ιδιαίτερο.

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Το υπουργείο παιδείας και πολιτισμού εκπροσωπείται από το πιο κάτω λογότυπο/ έμβλημα. Σε αυτό απεικονίζεται μία κουκουβάγια μέσα σε ένα κίτρινο φόντο, το οποίο πλαισιώνεται από δύο κλαδιά δάφνης. Η κουκουβάγια από τα αρχαία χρόνια θεωρείται το πουλί της σοφίας καθώς σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία ήταν το αγαπημένο πτηνό της θεάς Αθηνάς, της θεάς της σοφίας.

Εικόνα 42. Λογότυπο Υ.Π.Π

Τα κλαδιά δάφνης, όπως και στα περισσότερα εμβλήματα, συμβολίζουν τη δόξα. Δηλαδή, όσο πιο πολύ μορφωνόμαστε τόσο πιο πολλές είναι και οι πιθανότητες να επιτύχουμε στη ζωή μας. Τέλος, ακριβώς πάνω από το έμβλημα υπάρχουν τα αρχικά Υ.Π.Π τα οποία αναφέρονται στην ονομασία «Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού».

Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Πριν τη σύσταση του υπουργείου, φορέας της αγροτικής πολιτικής ήταν το Τμήμα Γεωργίας το οποίο ιδρύθηκε το 1896. Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ιδρύθηκε με την ανεξαρτησία της Κύπρου το 1960. Από το 1993 μετονομάστηκε σε Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Το λογότυπο που χρησιμοποιεί το υπουργείο είναι χαρακτηριστικό καθώς περικλείει μέσα του όλο το νόημα της ύπαρξής του. Συγκεκριμένα, αποτελείται από ένα οβάλ σχήμα μέσα στο οποίο υπάρχουν απεικονίσεις από ζώα, αγρούς, ψάρια, γεωργικά μηχανήματα και

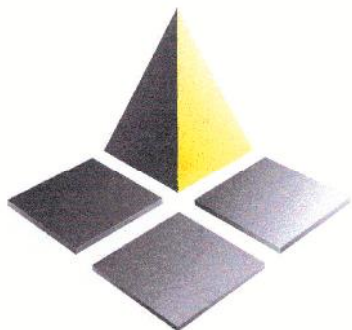

ποτάμια, δηλαδή όλα όσα αντιπροσωπεύει το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Επίσης, το χρώμα που χρησιμοποιείται είναι το πράσινο, το χρώμα δηλαδή της φύσης. Τέλος, η εξωτερική γραμμή του οβάλ σχήματος είναι αρκετά χοντρή θέλοντας έτσι να δείξει την προστασία που παρέχει το υπουργείο σε όλα όσα

Εικόνα 43. Λογότυπο Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

περικλείονται μέσα σε αυτήν. (Retrieved from www.moa.gov.cy)

Υπουργείο Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού

Εικόνα 44. Λογότυπο Υπουργείου Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού

Στο λογότυπο του υπουργείου απεικονίζεται ένα τρισδιάστατο σχήμα το οποίο αποκαλύπτει και τις τρεις πτυχές με τις οποίες ασχολείται το υπουργείο: εμπόριο, βιομηχανία και τουρισμό. Η πυραμίδα η οποία ανυψώνεται παραπέμπει στη ανάπτυξη και την ευημερία, δύο αξίες για τις οποίες το Υπουργείο Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού είναι άμεσα υπεύθυνο. Ο λευκός σταυρός που δημιουργείται από τα τετράγωνα παραπέμπει στο γεγονός ότι η Κύπρος

είναι σταυροδρόμι τριών ηπείρων, πράγμα που την ευνοεί στο

να αναπτυχθεί σε πολλούς τομείς και ιδιαίτερα σε αυτούς τους οποίους εκπροσωπεί το εν λόγω υπουργείο. Το κίτρινο χρώμα συμβολίζει τον ήλιο (τουρισμό), σήμα κατατεθέν για την Κύπρο. Τέλος, το λογότυπο αυτό είναι ένα μοντέρνο σχήμα το οποίο παραπέμπει σε τεχνολογική και βιομηχανική ανάπτυξη. (Retrieved from www.mcit.gov.cy).

Τα υπόλοιπα υπουργεία (Υπουργείο Υγείας, Υπουργείο Οικονομικών, Υπουργείο Συγκοινωνιών και έργων, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υπουργείο Άμυνας και Υπουργείο Εσωτερικών) χρησιμοποιούν ως έμβλημά τους το θυρεό της Κυπριακής Δημοκρατίας.

9 Κρατικά Πανεπιστήμια Κύπρου

Ένας άλλος τρόπος με τον οποίο μπορεί να προβληθεί μια χώρα στο εξωτερικό είναι τα ιδιωτικά και τα κρατικά πανεπιστήμια. Ως γνωστό, στα πανεπιστήμια μιας χώρας μπορούν να σπουδάσουν φοιτητές από όλο τον κόσμο και όχι μόνο οι ντόπιοι. Αυτό λοιπόν έχει ως αποτέλεσμα τη γνωστοποίηση της Κύπρου αλλά και των πανεπιστημίων της στο εξωτερικό, αφού η χρήση των λογοτύπων τους γίνεται συχνά στα διάφορα επίσημα έγγραφα των πανεπιστημίων που χρησιμοποιούν οι φοιτητές. Τα τρία κρατικά πανεπιστήμια που έχει να επιδείξει η Κύπρος είναι το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) που βρίσκεται στη Λεμεσό, το Πανεπιστήμιο Κύπρου στη Λευκωσία και το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου στο οποίο μπορεί να φοιτήσει οποιοσδήποτε μέσω αλληλογραφίας.

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ)

Ως ένα καινούριο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα που υπόσχεται πολλά στους νέους που αναζητούν ένα λαμπρό μέλλον, το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου θα έπρεπε να δημιουργήσει μια δυνατή ταυτότητα που να εμπνέει εμπιστοσύνη. Γι' αυτό το λόγο ως έμβλημα του πανεπιστημίου χρησιμοποιήθηκε η Κτίση, το πνεύμα της δημιουργίας.

Εικόνα 45. Λογότυπο ΤΕ.ΠΑ.Κ

Η Κτίση, που παρουσιάζεται ως αρχαία Ελληνίδα φιλόσοφος (είναι όμως Θεά), κρατά στο χέρι της κανόνα, που στη ρωμαϊκή

εποχή αντιστοιχούσε με ένα ρωμαϊκό πόδι. Το έμβλημα προέρχεται από παράσταση ψηφιδωτού στην οικεία του

Ευστόλιου που βρίσκεται στο αρχαίο Κούριο στη Λεμεσό και ανάγεται στις αρχές του 5ου αιώνα μ.Χ. Γύρω από την εικόνα του ψηφιδωτού αναγράφεται η επιγραφή «Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου» και η χρονολογία της δημιουργίας του. (Φόρεσαν τηβέννους οι φοιτητές του ΤΕΠΑΚ. (2011). Retrieved from www.lemesos-blog.com/η-πρώτη-τελετή-αποφοίτησης-του-τεπακ/).

Πανεπιστήμιο Κύπρου

Το λογότυπο του Πανεπιστημίου Κύπρου ανανεώθηκε και συνάδει πλέον με τη δυναμική που χαρακτηρίζει το Ίδρυμα. Το πρωτότυπο σύμβολο του Πανεπιστημίου παρέμεινε το ίδιο και διατηρεί τη φυσιογνωμία του.

Απώτερος σκοπός του επανασχεδιασμού του ήταν να δοθεί νέα πνοή και ζωντάνια στο λογότυπο, με τρόπο που να αντιπροσωπεύει και να εκφράζει τις αρχές και τις αξίες τις οποίες πρεσβεύει το Πανεπιστήμιο.

Το νέο λογότυπο δεν έχει πλαίσιο, κάτι το οποίο συνάδει και με το αρχικό σκαλιστό σχέδιο που διακοσμεί την κασέλα του 19^{ου}

Εικόνα 46. Λογότυπο Πανεπιστημίου Κύπρου αιώνα και χρησιμοποιήθηκε ως το έμβλημα του Πανεπιστημίου Κύπρου. Είναι πιο λιτό, πιο ελεύθερο και πιο ευανάγνωστο, ειδικά όταν εφαρμόζεται σε μικρότερα.

Για την αρμονική συνύπαρξη συμβόλου – γραφής χρησιμοποιήθηκε μια κλασική, διαχρονική γραμματοσειρά που συνάδει με τον χαρακτήρα και δομή του συμβόλου.

Τα χρώματα τα οποία έχουν επιλεγεί, το πορτοκαλί, το κίτρινο και το πράσινο, παραπέμπουν στο χρυσοπράσινο χρώμα της κυπριακής φύσης. Το χρυσό του συμβόλου αντιπροσωπεύεται από το πορτοκαλί και το κίτρινο, χρώματα τα οποία υποδηλώνουν ενέργεια, ζωτικότητα, πνευματικότητα και επικοινωνία. Το πράσινο της γραφής υποδηλώνει μάθηση, ανάπτυξη, φρεσκάδα και ελπίδα.

Επίσης, ο «σταυρωτός» συνδυασμός των χρωμάτων του συμβόλου (πορτοκαλί - κίτρινο) δημιουργεί μια αίσθηση κίνησης και προσδίδει ζωντάνια και δυναμισμό.

Η ανανέωση του λογότυπου προτάθηκε από το Γραφείο Αποφοίτων του Πανεπιστημίου, το οποίο συνεργάστηκε με εξωτερικούς συμβούλους, μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού και απόφοιτους. (Ενημερωτικό Δελτίο «Κοινότητα». (2008). *Περιοδική έκδοση του Πανεπιστημίου Κύπρου [τεύχος 25]*. Ανανεώθηκε ο λογότυπος του Πανεπιστημίου Κύπρου, Κωνσταντίνος Χριστοφίδης. (2012). *Πανεπιστήμιο Κύπρου – Εγχειρίδιο Εταιρικής Ταυτότητας*. Η λογική του σχεδιασμού. Retrieved from www.ucy.ac.cy/data/pure/OMILIES).

Πανεπιστήμιο Κύπρου

Το παλιό λογότυπο του Πανεπιστημίου Κύπρου χρησιμοποιούσε το ίδιο σχήμα με το καινούριο με τη διαφορά ότι το σχέδιο

Εικόνα 47. Παλιό λογότυπο Πανεπιστημίου Κύπρου αυτό αλλά και η επιγραφή ήταν

τοποθετημένα μέσα σε χάλκινο πλαίσιο. Το σχήμα ήταν ταυτόχρονα τοποθετημένο και μέσα σε ένα άσπρο πλαίσιο έτσι ώστε να ξεχωρίζει από το υπόλοιπο μέρος καθώς τα χρώματα στο σχήμα ήταν παρόμοια με αυτό του πλαισίου. Επίσης, η γραμματοσειρά η οποία χρησιμοποιούταν ήταν πιο κλασική σε σχέση με αυτήν που χρησιμοποιείται στο καινούριο λογότυπο και η επιγραφή ήταν γραμμένη σε μία γραμμή ενώ τώρα χρησιμοποιεί δύο γραμμές αφού το μέγεθος των γραμμάτων είναι μεγαλύτερο από πριν.

Εκτός από το πλαίσιο το οποίο αφαιρέθηκε, έχει αλλάξει και το χρώμα των γραμμάτων. Από άσπρα έχουν γίνει πλέον πράσινα ενώ το μόνο που υπάρχει για να ξεχωρίζει το σχήμα από την επιγραφή είναι μια κάθετη γραμμή μεταξύ τους που έχει το ίδιο χρώμα με τα γράμματα.

Ανοιχτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Το Ανοιχτό Πανεπιστήμιο Κύπρου είναι το δεύτερο κατά σειρά ίδρυσης κρατικό πανεπιστήμιο της χώρας. Το λογότυπο του πανεπιστημίου προέκυψε μετά από παγκύπριο διαγωνισμό που έγινε κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2003-2004. Νικήτρια αναδείχθηκε η τότε φοιτήτρια του Frederick, Γεωργία Στεφανίδου με το πιο κάτω λογότυπο.

**ΑΝΟΙΚΤΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΥΠΡΟΥ**
www.ouc.ac.cy

Πίσω από το λογότυπο υπήρχαν δύο έννοιες. Η πρώτη έννοια ήταν ότι το λογότυπο στηρίζεται στην ανθρώπινη φιγούρα. Έτσι δημιουργήθηκε ο κύκλος ο οποίος μοιάζει με κεφάλι ανθρώπου και δύο αγκύλες στα πλάγια οι

Εικόνα 48. Λογότυπο Ανοιχτού οποίες παραπέμπουν σε δύο ανοιχτά χέρια έτοιμα να

Πανεπιστημίου Κύπρου δεχτούν τη γνώση. Η δεύτερη έννοια είναι ότι οι δύο αγκύλες μοιάζουν με πύλη και στο κέντρο βρίσκεται ο πυρήνας της γνώσης (κύκλος). Πάνω και κάτω η πύλη αυτή είναι ανοιχτή ώστε να μπορεί να δέχεται τη γνώση από οπουδήποτε, θέλοντας να δείξει ταυτόχρονα ότι μπορεί ο οποιοσδήποτε να μπει στο Ανοιχτό Πανεπιστήμιο Κύπρου και να μορφωθεί. Με λίγα λόγια η αναπαράσταση της ανοιχτής πύλης

προσδίδει απόλυτα την έννοια του «ανοιχτού». Δίπλα από το λογότυπο υπάρχει η επιγραφή «Ανοιχτό Πανεπιστήμιο Κύπρου» και ακριβώς από κάτω η ιστοσελίδα του πανεπιστημίου.

Τα χρώματα που χρησιμοποιούνται είναι το πράσινο και το κίτρινο. Με το κίτρινο, που είναι ζεστό χρώμα, συμβολίζεται ο πυρήνας κι έτσι είναι σαν να σε καλεί να έρθεις κοντά του. Επίσης παραπέμπει και στην ταυτότητα του νησιού. το πράσινο χρησιμοποιείται στο λογότυπο, καθώς είναι ένα ήπιο και φιλικό χρώμα. (Γεωργία Στεφανίδου, προσωπική συνέντευξη, 4 Απριλίου 2012, Νέαρχος Νεάρχου, προσωπική συνέντευξη, 15 Μαρτίου 2012).

10 Τοπική Αυτοδιοίκηση

Οι τελευταίες αναφορές θα γίνουν στα εμβλήματα των τοπικών διοικήσεων των πόλεων της Λεμεσού, της Λευκωσίας, της Λάρνακας, της Πάφου, της Κερύνειας και της Αμμοχώστου.

Δήμος Λεμεσού

Από το 1878 όταν η διοίκηση της Κύπρου περιήλθε στην τότε Βρετανική Αυτοκρατορία του Στέμματος, δεν χρησιμοποιείτο κανένα σήμα ή έμβλημα ή σφραγίδα από το Δήμο Λεμεσού.

Το 1935 άρχισε να χρησιμοποιείται σφραγίδα χαρακτηριστική της τότε Βρετανικής Αυτοκρατορίας.

Στις 18 Μαΐου 1961 επί δημαρχίας του Κώστα Παρτασίδη, ο Δήμος Λεμεσού προκήρυξε διαγωνισμό για να αντικαταστήσει την επί αγγλοκρατίας χρησιμοποιούμενη σφραγίδα με νέα κατάλληλη σφραγίδα και ο νικητής θα λάμβανε ως βραβείο το ποσό των δέκα λιρών. Υποβλήθηκαν από διάφορους προτάσεις και σχέδια και τελικά επιλέγηκε το σχέδιο του κ. Γεώργιου Η. Σκυριανίδη από τις

Εικόνα 49. Κεφαλή του λέοντος της Αμαθούντος

Πλάτρες το οποίο απεικονίζει την κεφαλή του Λέοντος της Αμαθούντος (παλιάς πόλης της Λεμεσού), μιας πόλης από τα επτά αρχαία βασίλεια της Κύπρου, ονομαστού λιμανιού της

αρχαιότητας η οποία καταστράφηκε από σεισμούς. Η πιο πάνω απεικόνιση βρίσκεται σε αργυρό νόμισμα το οποίο βρέθηκε στην περιοχή της Αμαθούντας και φυλάσσεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Κύπρου στη Λευκωσία.

Στις 30 Ιουνίου 1980 και 4 Ιουνίου 1981 επί δημαρχίας του Φώτη Ι. Κολακίδη προκηρύχθηκε νέος διαγωνισμός για αντικατάσταση του εγκριθέντος το 1961 εμβλήματος/ σήματος. Υποβλήθηκαν αρκετές εισηγήσεις και σχέδια, όμως δεν κρίθηκαν ικανοποιητικά και δεν λήφθηκε οποιαδήποτε απόφαση για νέο έμβλημα και εξακολουθεί μέχρι σήμερα να ισχύει το έμβλημα του 1961.

Το έμβλημα με τον Λέοντα της Αμαθούντας είναι το επίσημο έμβλημα του Δήμου Λεμεσού και χρησιμοποιείται για την επίσημη σφραγίδα του Δήμου όπως και για την εκτύπωση των διαφόρων εντύπων και εγγράφων που χρησιμοποιεί ο Δήμος. Τα χρώματα του εμβλήματος/

σφραγίδας είναι το άσπρο και το μαύρο καθώς η πρώτη του χρήση έγινε πάνω σε νόμισμα και όχι σε έντυπο υλικό.

Στα αριστερά παραθέτω την εικόνα του εμβλήματος έτσι όπως ο νικητής του διαγωνισμού την φιλοτέχνησε και την έστειλε στον τότε δήμαρχο Λεμεσού. (Μαρίνος Κ. Τιμοθέου. (2010). *Έμβλημα και σφραγίδα του Δήμου Λεμεσού*).

Εικόνα 50. Έμβλημα Δήμου Λεμεσού

Δήμος Πάφου

Η Πάφος είναι η πιο μικρή από τις έξι πόλεις της Κύπρου.

Με την πλήρη κατάκτηση της Κύπρου από τους Πτολεμαίους η Πάφος ορίζεται ως η πρωτεύουσα του νησιού (σημερινή πρωτεύουσα η Λευκωσία). (Ανδρέας Κ. Φυλακτού. (2010). *Η Πάφος μέσα από το χρόνο*. Πάφος: Περιδιάβαση στο χώρο και στο χρόνο. Retrieved from www.pafos.org.cy).

Με την πάροδο των χρόνων και την εκμοντέρνιση της πόλης ένα λογότυπο – έμβλημα, σήμα κατατεθέν για την πόλη ήταν πλέον απαραίτητο. Έτσι ο Δήμος Πάφου προχώρησε στην υιοθέτηση του πιο κάτω λογότυπου.

Εικόνα 51. Έμβλημα Δήμου Πάφου

Το λογότυπο είναι κυκλικό, αφού χρησιμοποιείται και ως σφραγίδα και μέσα σ' αυτό απεικονίζεται η προτομή της θεάς Αφροδίτης. Ο λόγος που χρησιμοποιείται η Αφροδίτη είναι επειδή είναι απόλυτα συνδεδεμένη με την πόλη όχι μόνο για τους θρησκευτικούς λόγους που προϋπήρχαν αλλά και για τον μύθο που λέγεται ότι η Αφροδίτη γεννήθηκε στην Πάφο μέσα από τους αφρούς της θάλασσας. Γύρω από την προτομή υπάρχει η επιγραφή «Δήμος Πάφου» ενώ τα χρώματα που χρησιμοποιούνται είναι το μαύρο και το άσπρο.

Δήμος Λευκωσίας

Η Λευκωσία είναι η σημερινή πρωτεύουσα της Κύπρου και ως εκ τούτου αποτελεί τον κεντρικό πυρήνα του νησιού. Ως πόλη πρωτεύουσα η Λευκωσία θα έπρεπε να έχει μια δυνατή ταυτότητα που να την κάνει γνωστή όχι μόνο εντός της Κύπρου αλλά και εκτός των

Δήμος Λευκωσίας
Nicosia Municipality

συνόρων της. Γι' αυτό υιοθέτησε το πιο κάτω λογότυπο.

Σε αυτό απεικονίζεται το σχήμα της πόλης της

Εικόνα 52. Έμβλημα Δήμου Λευκωσίας

Λευκωσίας όπως αυτό φαίνεται από ψηλά

(κάτωψη), ενώ διακρίνονται πολύ καθαρά τα τείχη της

πόλης. Γύρω από τα τείχη υπάρχει μια καμπύλη γραμμή η οποία, κατά τη γνώμη μου, φαίνεται να αγκαλιάζει τα τείχη και να τα προστατεύει. Στο κέντρο υπάρχει ένα λευκό περιστέρι, σύμβολο ειρήνης. Κατά τη γνώμη μου, το περιστέρι χρησιμοποιείται για να δώσει ένα μήνυμα αισιοδοξίας αφού η Κύπρος είναι ακόμα υπό την τουρκική κατοχή και η Λευκωσία παραμένει μοιρασμένη μετά από τριάντα οχτώ ολόκληρα χρόνια. Τα χρώματα που χρησιμοποιούνται είναι το μπλε και το κίτρινο, χρώματα που αντιπροσωπεύουν την Κύπρο. Για το περιστέρι χρησιμοποιείται το λευκό χρώμα. Δίπλα από το έμβλημα αναγράφεται με μπλε γράμματα η φράση «Δήμος Λευκωσίας» στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

Δήμος Λάρνακας

Η Λάρνακα είναι ένας παραθαλάσσιος δήμος, στο νοτιοανατολικό τμήμα της Κύπρου και έχει μακράν ιστορία που χρονολογείται από τον 20^ο αιώνα π.Χ. Ο ίδιος ο δήμος ιδρύθηκε το 1859.

Μια πόλη όπως η Λάρνακα, είχε ανάγκη από δημόσια προβολή κι έτσι χρησιμοποίησε το πιο κάτω λογότυπο.

Δήμος Λάρνακας
Municipality of Larnaca

Εικόνα 53. Έμβλημα Δήμου
Λάρνακας

Σε αυτό απεικονίζεται ο Ζήνων ο Κιτιεύς, αρχαίος Έλληνας φιλόσοφος με καταγωγή το Κίτιο της Λάρνακας. Ο Ζήνων, ο οποίος έζησε το 334 – 264 π.Χ και δημιούργησε τη φιλοσοφική σχολή του στωικισμού, αποτελεί για την πόλη

της Λάρνακας μια σημαντική ιστορική μορφή. Εξού και η χρήση της προτομής του στο έμβλημα της πόλης. Εκτός από

την προτομή του Ζήνωνα, στο έμβλημα απεικονίζεται και ένα φοινικόδεντρο, αφού η Λάρνακα είναι γνωστή και ως η «πόλη των φοινικούδων». Το έμβλημα έχει κυκλικό σχήμα και μέσα σε αυτό αναγράφεται η φράση «Δήμος Λάρνακας». Σε πολλές περιπτώσεις η επιγραφή αυτή χρησιμοποιείται και κάτω από το έμβλημα γραμμένη σε ελληνικούς και αγγλικούς χαρακτήρες. Τέλος, για το λογότυπο του Δήμου Λάρνακας χρησιμοποιείται το πορτοκαλί χρώμα το οποίο θεωρείται ένα χρώμα ζεστό που διεγείρει τη δημιουργικότητα. (Positivus. (2011). *Ζήνων ο Κιτιεύς (334 – 264 π.Χ)*. Retrieved from <http://sciencearchives.wordpress.com/2011/06/29/%CE%AE-%CF%8D-334-264/>).

Δήμος Κερύνειας

Εικόνα 54. Έμβλημα Δήμου Κερύνειας

Κερύνειας

Το λογότυπο που χρησιμοποιεί ο δήμος είναι άμεσα συνδεδεμένο με την πόλη της Κερύνειας αφού σε αυτό απεικονίζεται το κάστρο της πόλης αλλά και το περίφημο καράβι της Κερύνειας το οποίο βρίσκεται εγκλωβισμένο μέσα στο κάστρο και είναι το μόνο που αδιαμφισβήτητα δείχνει την ελληνικότητα της πόλης. Ολόκληρο το λογότυπο αποτελείται από ένα κυκλικό σχήμα το οποίο στην περίμετρό του σχηματίζει τα τείχη της πόλης.

Δήμος Αμμοχώστου

Ο δήμος Αμμοχώστου είναι ο δεύτερος και τελευταίος δήμος της Κύπρου που είναι κατεχόμενος και δραστηριοποιείται στις ελεύθερες περιοχές.

Δήμος Αμμοχώστου

Ως λογότυπο χρησιμοποιεί την επιγραφή «Δήμος Αμμοχώστου» η οποία συνοδεύεται από την εικόνα της αρχαίας Σαλαμίνας, σήμα κατατεθέν για την Αμμόχωστο.

Εικόνα 55. Έμβλημα Δήμου Αμμοχώστου

Συγκεκριμένα στην εικόνα απεικονίζονται αρχαίοι κίονες από το αρχαίο θέατρο της Σαλαμίνας, οι οποίοι ορθώνονται στο γαλάζιο ουρανό προσδίδοντας, κατά τη γνώμη μου, και ένα μήνυμα αισιοδοξίας και λευτεριάς.

11 Μεθοδολογία Έρευνας: Ανάλυση Οπτικού Περιεχομένου

Τελειώνοντας την καταγραφή των σημαντικότερων πληροφοριών για τα εθνικά σύμβολα της Κύπρου θα προχωρήσω στη μεθοδολογία έρευνας, η οποία θα στηριχτεί στην ανάλυση οπτικού περιεχομένου. Για την ανάλυση αυτή χρειάζεται πάντοτε ένα εύστοχο ερευνητικό ερώτημα το οποίο να αποσκοπεί στην επίλυση του προβλήματος που ερευνούμε.

Ερευνητικό ερώτημα:

«Ποια γραφικά στοιχεία και χρώματα χρησιμοποιούνται περισσότερο σε σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών της Κύπρου;»

Μονάδα καταγραφής: εδώ αυτό που θέλουμε να ερευνήσουμε είναι τα γραφικά στοιχεία και χρώματα που επικρατούν σε σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών της Κύπρου. Για να μπορέσω να κάνω αυτή την έρευνα θα πρέπει να μαζέψω όλα τα σύμβολα τα οποία ανέφερα στο θεωρητικό μέρος της πτυχιακής μου και να τα συγκρίνω. Η ανάλυση οπτικού περιεχομένου θα επικεντρωθεί μόνο στα γραφικά στοιχεία και χρώματα των συμβόλων και όχι σε άλλες παραμέτρους (π.χ σχήμα). Για πιο εύκολη ανάλυση θα χρησιμοποιηθούν δύο πίνακες ανάλυσης περιεχομένου.

Πληθυσμός ενδιαφέροντος: Ο πληθυσμός που μας ενδιαφέρει γι' αυτή τη μελέτη είναι ουσιαστικά επιλεγμένα σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών της Κύπρου. Θα μελετήσουμε ποια γραφικά στοιχεία και χρώματα χρησιμοποιούνται περισσότερο σε αυτά. Σε αυτή την περίπτωση η δειγματοληψία που έχει γίνει είναι δειγματοληψία σκοπιμότητας, αφού τα σύμβολα τα οποία μελετούμε είναι συγκεκριμένα και μας ενδιαφέρουν μόνο αυτά.

Διαστάσεις: Οι διαστάσεις που καθόρισα για την έρευνα μου είναι τα γραφικά στοιχεία και χρώματα. (2 πίνακες).

Πίνακας 1

Διάσταση Α. Κόκκινο
Διάσταση Β. Μαύρο
Διάσταση Γ. Άσπρο
Διάσταση Δ. Μπλε
Διάσταση Ε. Κίτρινο
Διάσταση Ζ. Πράσινο
Διάσταση Η. Πορτοκαλί
Διάσταση Θ. Καφέ
Διάσταση Ι. Γκρίζο
Διάσταση Κ. Μοβ

Πίνακας 2

Διάσταση Α. Περιστέρι
Διάσταση Β. Δάφνη
Διάσταση Γ. Ελιά
Διάσταση Δ. Όπλα
Διάσταση Ε. Χάρτης Κύπρου
Διάσταση Ζ. Ιστορικά/ Αρχαία πρόσωπα και μνημεία
Διάσταση Η. Ζώα/ Πουλιά/ Φυτά
Διάσταση Θ. Ελληνική σημαία

Καθορισμός κλίμακας – μορφή μέτρησης: Στον καθορισμό της κλίμακας μετρώ τα γραφικά στοιχεία και χρώματα σε κάθε σύμβολο και λογότυπο θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών της Κύπρου. Με 0 συμβολίζω την απουσία κάποιου γραφικού στοιχείου ή χρώματος και με 1 συμβολίζω την παρουσία του.

(0 = απουσία)

(1 = παρουσία)

12 Αποτελέσματα

Καταμέτρηση στοιχείων (πίνακας 1):

Διάσταση Α. Κόκκινο = 3

Διάσταση Β. Μαύρο = 21

Διάσταση Γ. Άσπρο = 23

Διάσταση Δ. Μπλε = 14

Διάσταση Ε. Κίτρινο = 26

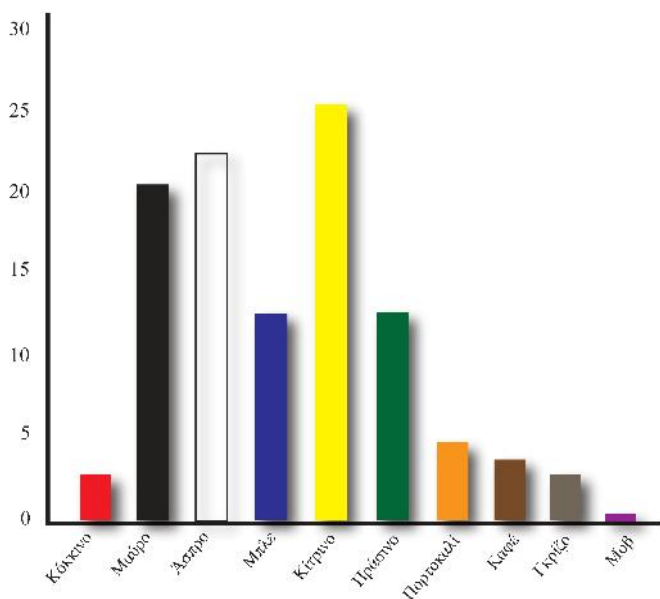
Διάσταση Ζ. Πράσινο = 14

Διάσταση Η. Πορτοκαλί = 5

Διάσταση Θ. Καφέ = 4

Διάσταση Ι. Γκρίζο = 3

Διάσταση Κ. Μοβ = 0

Εικόνα 56. Επικρατέστερα χρώματα στα σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών της Κύπρου.

Σύνοψη αποτελεσμάτων (πίνακας 1): Τα πιο πάνω στοιχεία μας δείχνουν ποια χρώματα επικρατούν στα σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών της Κύπρου. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, το επικρατέστερο χρώμα είναι το κίτρινο (26 βαθμοί) και ακολουθεί το άσπρο με ελάχιστη διαφορά (23 βαθμοί). Τρίτο επικρατέστερο χρώμα στα εθνικά σύμβολα της Κύπρου είναι το μαύρο με 21 βαθμούς και αμέσως μετά ακολουθούν το μπλε και το πράσινο με 14 βαθμούς και τα δύο. Μετά, ακολουθούν το καφέ

με 4 βαθμούς και το πορτοκαλί με 5 βαθμούς. Το κόκκινο και το γκρίζο ακολουθούν με 3 βαθμούς. Όπως φαίνεται στα αποτελέσματα το μοβ είναι το χρώμα το οποίο δεν χρησιμοποιείται καθόλου στα σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών της Κύπρου αφού δεν συγκέντρωσε κανένα βαθμό.

Καταμέτρηση στοιχείων (πίνακας 2):

Διάσταση Α. Περιστέρι = 5

Διάσταση Β. Δάφνη = 3

Διάσταση Γ. Ελιά = 7

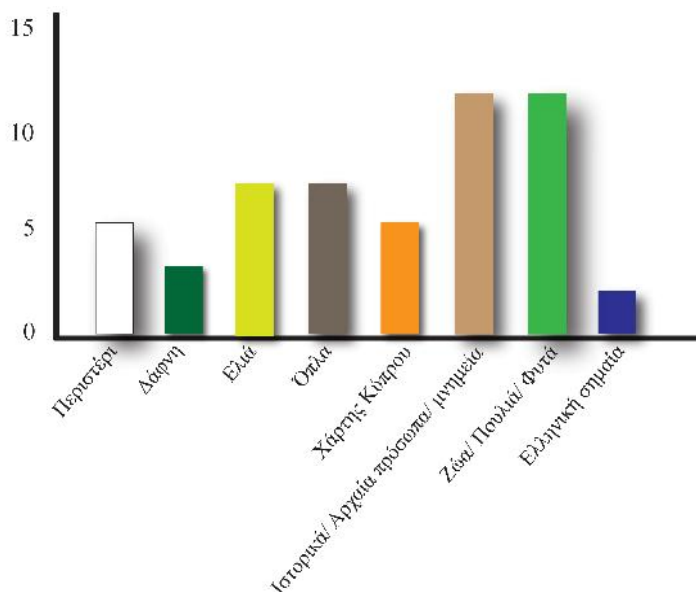
Διάσταση Δ. Όπλα = 7

Διάσταση Ε. Χάρτης Κύπρου = 5

Διάσταση Ζ. Ιστορικά/ Αρχαία πρόσωπα/ μνημεία = 11

Διάσταση Η. Ζώα/ Πουλιά/ Φυτά = 11

Διάσταση Θ. Ελληνική σημαία = 2

Εικόνα 57. Επικρατέστερα γραφικά στοιχεία στα σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών της Κύπρου

Σύνοψη αποτελεσμάτων (πίνακας 2): Τα πιο πάνω στοιχεία μας δείχνουν ποια γραφικά στοιχεία επικρατούν στα σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών της Κύπρου. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, τα επικρατέστερα γραφικά στοιχεία

είναι τα ιστορικά/ αρχαία πρόσωπα/ μνημεία και τα ζώα/ πουλιά/ φυτά. Οι δύο αυτές κατηγορίες συγκέντρωσαν από έντεκα βαθμούς (11 βαθμοί) και ακολουθούν η ελιά και τα όπλα με επτά βαθμούς (7 βαθμοί). Τρίτο επικρατέστερο γραφικό στοιχείο στα σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών της Κύπρου είναι ο χάρτης της Κύπρου και το περιστέρι με 5 βαθμούς και αμέσως μετά ακολουθούν η δάφνη και η ελληνική σημαία με τρεις (3) και δύο (2) βαθμούς αντίστοιχα. Όπως φαίνεται στα αποτελέσματα η δάφνη και η ελληνική σημαία είναι τα γραφικά σύμβολα τα οποία δεν χρησιμοποιούνται πολύ συχνά στα σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών της Κύπρου αφού συγκέντρωσαν τους πιο λίγους βαθμούς.

13 Συμπεράσματα

Σύμβολα όπως η ελληνική σημαία, όπλα και ιστορικά πρόσωπα χρησιμοποιούνται κυρίως στα λογότυπα που συνοδεύουν τις μεραρχίες και τις ταξιαρχίες της Εθνικής Φρουράς ενώ σύμβολα όπως το περιστέρι, ο χάρτης της Κύπρου, η δάφνη και η ελιά χρησιμοποιούνται κυρίως σε εμβλήματα όπως ο θυρεός και η σημαία της Κυπριακής δημοκρατίας ή και σε οργανισμούς όπως τα κυπριακά ταχυδρομεία.. Ιστορικά πρόσωπα και μνημεία χρησιμοποιούνται κυρίως στα λογότυπα των δήμων των πόλεων. Όσο αφορά τα χρώματα, σε όλα τα λογότυπα χρησιμοποιούνται συνήθως τα πέντε βασικά χρώματα (μπλε, κόκκινο, κίτρινο, μαύρο, πράσινο). Τις πλείστες φορές η χρήση του μπλε και του κίτρινου γίνεται για να αποδοθεί ο νησιώτικος χαρακτήρας της Κύπρου (κίτρινο = ήλιος, μπλε = θάλασσα).

Το συμπέρασμα που προκύπτει από τον πρώτο πίνακα είναι το εξής: το κίτρινο είναι το χρώμα που επικρατεί στα σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών της Κύπρου και όχι τυχαία αφού το κίτρινο ταυτίζεται με τον χαλκό του νησιού και τον ήλιο, σήμα κατατεθέν της Κύπρου.

Το συμπέρασμα που προκύπτει από τον δεύτερο πίνακα είναι το εξής: τα ιστορικά πρόσωπα και μνημεία αλλά και τα ζώα/ πουλιά/ φυτά είναι τα γραφικά στοιχεία που επικρατούν στα σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών της Κύπρου. Αυτό σημαίνει ότι σε αυτά τα σύμβολα και λογότυπα περισσότερη προσοχή δίνεται στην προβολή της ιστορίας του τόπου αλλά και του φυσικού περιβάλλοντος, δύο παράγοντες για τους οποίους πολλοί τουρίστες επισκέπτονται το νησί μας.

Όσο αφορά τις ομοιότητες και τις διαφορές μεταξύ των λογοτύπων, τα λογότυπα που αφορούν το στρατό μοιάζουν στο σχήμα καθώς όλα χρησιμοποιούν το ίδιο. Σε όλα αναγράφεται κάποιο αρχαίο ρητό, αρκετά από αυτά χρησιμοποιούν ιστορικά πρόσωπα και κάποια άλλα αναπαριστούν όπλα.

Τα λογότυπα που χρησιμοποιούν οι δήμοι των επαρχιών της Πάφου, της Λεμεσού της Κερύνειας και της Λάρνακας, επίσης έχουν κάποιες ομοιότητες μεταξύ τους όσο αφορά το σχήμα, τη χρήση των ιστορικών προσώπων και μνημείων.

Δήμος Λάρνακας
Municipality of Larnaca

Δήμος Αμμοχώστου

Το έμβλημα του Δήμου Αμμοχώστου, παρόλο που δεν μοιάζει σχηματικά, εντούτοις και αυτό απεικονίζει αρχαία μνημεία με απώτερο σκοπό την προβολή της ιστορίας του τόπου.

Δήμος Λευκωσίας
Nicosia Municipality

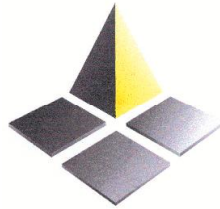
Το λογότυπο του Δήμου Λευκωσίας είναι σχεδόν κυκλικό ενώ έχει αρκετή ομοιότητα με το λογότυπο του Δήμου Κερύνειας αφού και τα δύο αναπαριστούν τα τείχη των πόλεων.

Άλλα δύο λογότυπα που μοιάζουν μεταξύ τους είναι αυτό της αστυνομίας και ο θυρεός της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και τα δύο χρησιμοποιούν το περιστέρι με τον κλάδο ελιάς στο ράμφος του και τα κλαδιά ελιάς κάτω από το έμβλημα. Η μόνη διαφορά είναι η κορδέλα που χρησιμοποιείται στο έμβλημα της Αστυνομίας Κύπρου με την ομώνυμη επιγραφή και δεν υπάρχει στο θυρεό. Ένα άλλο λογότυπο που χρησιμοποιεί το θυρεό είναι αυτό των Κυπριακών Ταχυδρομείων με τη μόνη διαφορά ότι σε αυτό το λογότυπο χρησιμοποιείται και η σάλπιγγα που δεν υπάρχει στα άλλα δύο.

ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ
CYPRUS POST

Πιο κάτω είναι όλα τα άλλα λογότυπα, από τα οποία κάποια μοιάζουν μεταξύ τους στο σχήμα, άλλα στο χρώμα και άλλα στο θέμα που δηλώνουν.

Τα πιο πάνω λογότυπα είναι τετράγωνα ενώ έχουν ως κοινό χαρακτηριστικό το κίτρινο χρώμα.

Αρχή
Ηλεκτρισμού
Κύπρου

Όλα τα πιο πάνω λογότυπα έχουν ως κύριο κοινό χαρακτηριστικό το κυκλικό σχήμα, ενώ κάποια από αυτά έχουν κοινά χρώματα, όπως το κίτρινο και το πράσινο.

Τα τέσσερα πιο πάνω λογότυπα είναι ορθογώνια, ενώ και πάλι το κίτρινο χρώμα είναι αυτό που δεσπόζει σε όλα.

Τέλος, το λογότυπο του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου χρησιμοποιεί ως κύριο θέμα το καράβι της Κερύνειας, το οποίο χρησιμοποιείται και στο έμβλημα του δήμου Κερύνειας, ενώ τα χρώματα που χρησιμοποιούνται είναι το μπλε και το κίτρινο όπως ακριβώς και στο λογότυπο των Κυπριακών αερογραμμών.

13.1 Επίλογος

Κλείνοντας την πτυχιακή μου διατριβή θα ήταν πολύ σωστό να πω ότι το θέμα με το οποίο ασχολήθηκα ήταν πάρα πολύ ενδιαφέρον και μέσα από την έρευνα μου έμαθα πράγματα τα οποία δεν είχα σκεφτεί πιο πριν.

Κάνοντας την έρευνα μου διαπίστωσα ότι μετά την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, το 1960, υπήρξε η ανάγκη για ανάδειξη της εθνικής μας ταυτότητας κι έτσι άρχισαν σιγά σιγά να δημιουργούνται κάποιοι κρατικοί και ημικρατικοί οργανισμοί, οι οποίοι αργότερα δημιούργησαν μια γερή ταυτότητα γύρω από το όνομα τους αφήνοντας έτσι το δικό τους στίγμα. Πρωταρχικό ρόλο σε κάθε ταυτότητα διαδραματίζει πάντοτε το λογότυπο, εκείνο το μικρό «κόσμημα» με τις πολλές έννοιες και ερμηνείες. Είναι θετικό το γεγονός ότι ο κάθε οργανισμός χρησιμοποιεί τη δική του ταυτότητα και το δικό του λογότυπο και όλα μαζί συνθέτουν την εθνική μας ταυτότητα. Άλλωστε είναι καθήκον όλων μας να τη διαφυλάξουμε, σαν κόρη οφθαλμού, καθώς είναι αυτή που μας προβάλλει στο εξωτερικό κάνοντας γνωστό το νησί μας.

Τέλος, βασίζοντας όλη την έρευνα μου στα αποτελέσματα της ανάλυσης οπτικού περιεχομένου, είμαι σε θέση να πω ότι μέσα από τα σύμβολα και λογότυπα θεσμών, εθνικών και άλλων δημόσιων οργανισμών της Κύπρου, φαίνεται ο πραγματικός χαρακτήρας του νησιού και των κατοίκων του. Για παράδειγμα το επικρατέστερο χρώμα στα σύμβολα και λογότυπα που προανέφερα είναι το κίτρινο. Το κίτρινο, εκτός από το ότι συμβολίζει τον ήλιο και το χαλκό που υπάρχει στο νησί, είναι επίσης ένα χρώμα ζεστό το οποίο συνδηλώνει ότι η Κύπρος είναι ένα φιλόξενο μέρος και ένας απίθανος προορισμός για όσους επιθυμούν να την

επισκεφτούν. Όσο αφορά τα γραφικά στοιχεία, επικρατέστερα είναι αυτά που απεικονίζουν ιστορικά πρόσωπα και μνημεία, ζώα, πουλιά και φυτά. Εκτός από το γεγονός ότι με αυτόν τον τρόπο προβάλλεται η ιστορικότητα της Κύπρου αλλά και ο σεβασμός προς το φυσικό περιβάλλον, εντούτοις υπάρχουν και άλλα μηνύματα. Για παράδειγμα, τα ιστορικά πρόσωπα υποδηλώνουν την ελληνικότητα της Κύπρου, φανερώνουν την πραγματική της ταυτότητα και μέσω αυτών φαίνεται ο σεβασμός προς τους προγόνους μας αλλά και προς ολόκληρη την ιστορία μας. Τα διάφορα θέματα από το φυσικό περιβάλλον συνδηλώνουν την αγάπη των Κυπρίων προς τη φύση, το σεβασμό προς τους ζωντανούς οργανισμούς που ζουν μέσα σε αυτήν αλλά παράλληλα και τον σεβασμό προς τους ίδιους τους εαυτούς μας αφού αγαπώντας το περιβάλλον γύρω μας προστατεύουμε ταυτόχρονα και εμάς τους ίδιους.

14 Βιβλιογραφία

- Αθανάσιος Ορφανίδης. (2010). *Τράπεζα Κύπρου χρονολόγιο 1899 – 2009*. Retrieved from www.centralbank.gov.cy
- Ανδρέας Κ. Φυλακτού. (2010). *Η Πάφος μέσα από το χρόνο*. Πάφος: Περιδιάβαση στο χώρο και στο χρόνο. Retrieved from www.pafos.org.cy
- Δημήτρης Μαυρίδης. (2010). *Ο συμβολισμός του δικέφαλου αετού*. Retrieved from www.zoiforos.gr
- Ενημερωτικό Δελτίο «Κοινότητα». (2008). *Περιοδική έκδοση του Πανεπιστημίου Κύπρου [τεύχος 25]*. Ανανεώθηκε ο λογότυπος του Πανεπιστημίου Κύπρου.
- Έντμουρντ Ρ. Λίτς. (1993). *Πολιτισμός και Επικοινωνία*. Η λογική της διαπλοκής των συμβόλων.
- Ιστορική αναδρομή των τηλεπικοινωνιών στην Κύπρο. (2011). Retrieved December 10, 2011, from www.dolceta.eu/kypros/Mod6/Ιστορική-αναδρομή.html
- Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. (2012). *Ιστορική αναδρομή στην ιστορία του νομίσματος της Κύπρου*. Από τη λίρα στο ευρώ. Retrieved from power point.
- Κυριάκου Άγγελος. (1996). *Κύπρος-Γενικά Στοιχεία [τόμος 8]*. Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (p.p 30 – 35)
- Κυριάκου Άγγελος. (1996). *Κύπρος-Γενικά Στοιχεία [τόμος 8]*. Κυπριακές Αερογραμμές (p.p 36 – 41)
- Κωνσταντίνος Χριστοφίδης. (2012). *Πανεπιστήμιο Κύπρου – Εγχειρίδιο Εταιρικής Ταυτότητας*. Η λογική του σχεδιασμού. Retrieved from www.ucy.ac.cy/data/pure/OMILIES
- Μαρίνος Κ. Τιμοθέου. (2010). *Έμβλημα και σφραγίδα του Δήμου Λεμεσού*.
- Νάνσια Παλάλα. (2012). *Εφημερίδα Σημερινή*. Μια σύντομη αναδρομή στην ιστορία του Χ.Α.Κ
- Νίκος Εγγονόπουλος. (2010). *Ορισμός και αρχές του συμβολισμού*. Retrieved from latistor.blogspot.com/2010/05/blog-post_9440.html

- Νίκος Κόρφου. (2010). *Θεωρία των χρωμάτων [Μέρος 1^ο]: Η έννοια των χρωμάτων*. Retrieved from www.web-resources.eu/archives/color-theory-part-1-the-meaning-of-color
- Σείριος. (2012). *Συμβολισμός*. Retrieved from www.artofwise.gr/html/categories_content/epistimes/simvolismos.html
- Παναγιώτης Κανελλόπουλος. (2003). *Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
- Τάσος Αναστασιάδης. (1996). *Κύπρος – Γεωγραφία – Οικονομία – Τουρισμός [τόμος 7]*. Διεθνής τουρισμός και η Κύπρος (p.p 211 – 240).
- Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών. (2012). *Κατάλογος γραμματοσήμων*. Retrieved from www.mcw.gov.cy
- Υπουργείο Εξωτερικών. (2008). *Το υπουργείο*. Λογότυπο. Retrieved from www.mfa.gov.cy.
- Φόρεσαν τηβέννους οι φοιτητές του ΤΕΠΑΚ. (2011). Retrieved from www.lemesos-blog.com/η-πρώτη-τελετή-αποφοίτησης-του-τεπακ/
- [El.wikipedia.org/wiki/Περιστέρι](http://el.wikipedia.org/wiki/Περιστέρι)
- [El.wikipedia.org/wiki/Συμβολισμός](http://el.wikipedia.org/wiki/Συμβολισμός)
- Orthodoxos.forumup.com/about441-orthodoxos.html
- www.nea-acropoli-heraclio.gr/1/185.html
- www.paidika.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=1318&Itemid=223&limit=1&limitstart=7
- Positivus. (2011). *Ζήνων ο Κιτιεύς (334 – 264 π.Χ)*. Retrieved from <http://sciencearchives.wordpress.com/2011/06/29/%CE%AE-%CF%8D-334-264/>
- Vangelis Calotychos. (1998). *Cyprus and its people*. Nation, identity and experience in an unimaginable community 1955 – 1997.
- Συνεντεύξεις
- Αντώνης Ταλιαδώρος, προσωπική συνέντευξη, 4 Απριλίου 2012.
- Γεωργία Στεφανίδου, προσωπική συνέντευξη, 4 Απριλίου 2012.
- Δώρα Φαρσίδου, προσωπική συνέντευξη, 4 Απριλίου 2012.
- Μαρία Καζαμιά, προσωπική συνέντευξη, 2 Απριλίου 2012.

Νέαρχος Νεάρχου, προσωπική συνέντευξη, 15 Μαρτίου 2012.

Νέαρχος Παλάς, προσωπική συνέντευξη, 19 Μαρτίου 2012.

Νιόβη Κετώνη, προσωπική συνέντευξη, 13 Ιανουαρίου 2012.

Σουζάνα Ορφανού, προσωπική συνέντευξη, 3 Φεβρουαρίου 2012.

Χρίστος Σοφοκλέους, προσωπική συνέντευξη, 10 Ιανουαρίου 2012.